

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Suur- Sammonlahden Lähiökehityshanke

Nykytilan tilastoanalyysi

Sisälllys

1 Johdanto.....	3
1.1 Aluerajaus.....	3
1.2 Kaupunginosat.....	4
1.2.1 Kourula.....	4
1.2.2 Kuusimäki.....	5
1.2.3 Lavola.....	6
1.2.4 Uus-Lavola.....	6
1.2.5 Sammonlahti.....	7
1.2.6 Skinnarila.....	8
1.3 Huomioitavaa tilastoista.....	9
2 Väestö.....	9
2.1 Kotitaloudet.....	13
2.2 Asukkaiden toiminta.....	14
2.3 Koulutus.....	15
2.4 Työvoima.....	16
2.5 Tulotaso.....	17
2.6 Muuttoliike.....	18
2.7 Toimialat.....	20
3 Fyysinen rakenne.....	21
3.1 Alueen rakentuminen.....	21
3.2 Maanomistus.....	22
3.3 Vuokratontit.....	23
3.4 Asuinrakennukset.....	24
3.5 Huoneistotyyppit.....	25
3.6 Asuntojen omistus.....	26
3.7 Muut rakennukset.....	27
3.8 Julkiset rakennukset.....	28
3.9 Liikenneverkko.....	29

Sammonlahden suuralueen lähiökehittämishanke Sammontalo - Meijän yhteinen, kuuluu Ympäristöministeriön Lähiöohjelma 2020-2022 hankkeisiin. Ympäristöministeriön lisäksi siihen osallistuvat oikeusministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, sisäministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö. Rakentamistoimenpiteisiin on saatu ARA:n rahoitusta vuosille 2020 - 2022. Avustuksen loppuraportti toimitetaan syyskuussa 2023.

Hankkeella on tähdätty vetovoimaiseen, hyvinvoivaan ja viihtyisään asuin- ja työpaikka-alueeseen, jonka ytimen muodostaa eloisa palvelukeskus. Aluetta kehitetään myös monipuolisena viheralueiden kokonaisuutena, jossa liikuntapaikat sekä viher- ja virkistysalueet ovat houkuttelevia, esteettömiä ja kaikkien helposti saavutettavissa.

Hankkeen tavoitteena oli tunnistaa Sammonlahden suuralueen, eli varsinaisen Sammonlahden ohella myös Skinnarilan ja Kourulan vahvuuksia ja haasteita, joiden pohjalta aluetta on lähdetty kehittämään entistä viihtyisämmäksi ja vetovoimaisemmaksi. Hankkeen aikana kohteita on alettu toteuttaa. Koko alueesta on laadittu kehittämissuunnitelma, joka ohjaa alueen muutosta pidemmällä aikavälillä. Suunnitelma jakautuu teemakohtaisiin suunnitelmiin ja kehittämiskortteihin.

Suur-Sammonlahti ja tuleva Sammontalo ovat meijän yhteisiä, minkä vuoksi niitä suunnitellaan ja tehdään yhdessä alueen asukkaiden ja yrittäjien sekä kaupungin eri toimialojen kanssa eri ikä- ja käyttäjäryhmät huomioiden.

Tässä raportissa on pohdittu alueen tilannetta tilastojen valossa ja tämä raportti on toiminut hankkeen lähtötietoaineistona.

Suur-Sammonlahden aluetta on tarkasteltu hankkeessa seitsemän eri teeman kautta:

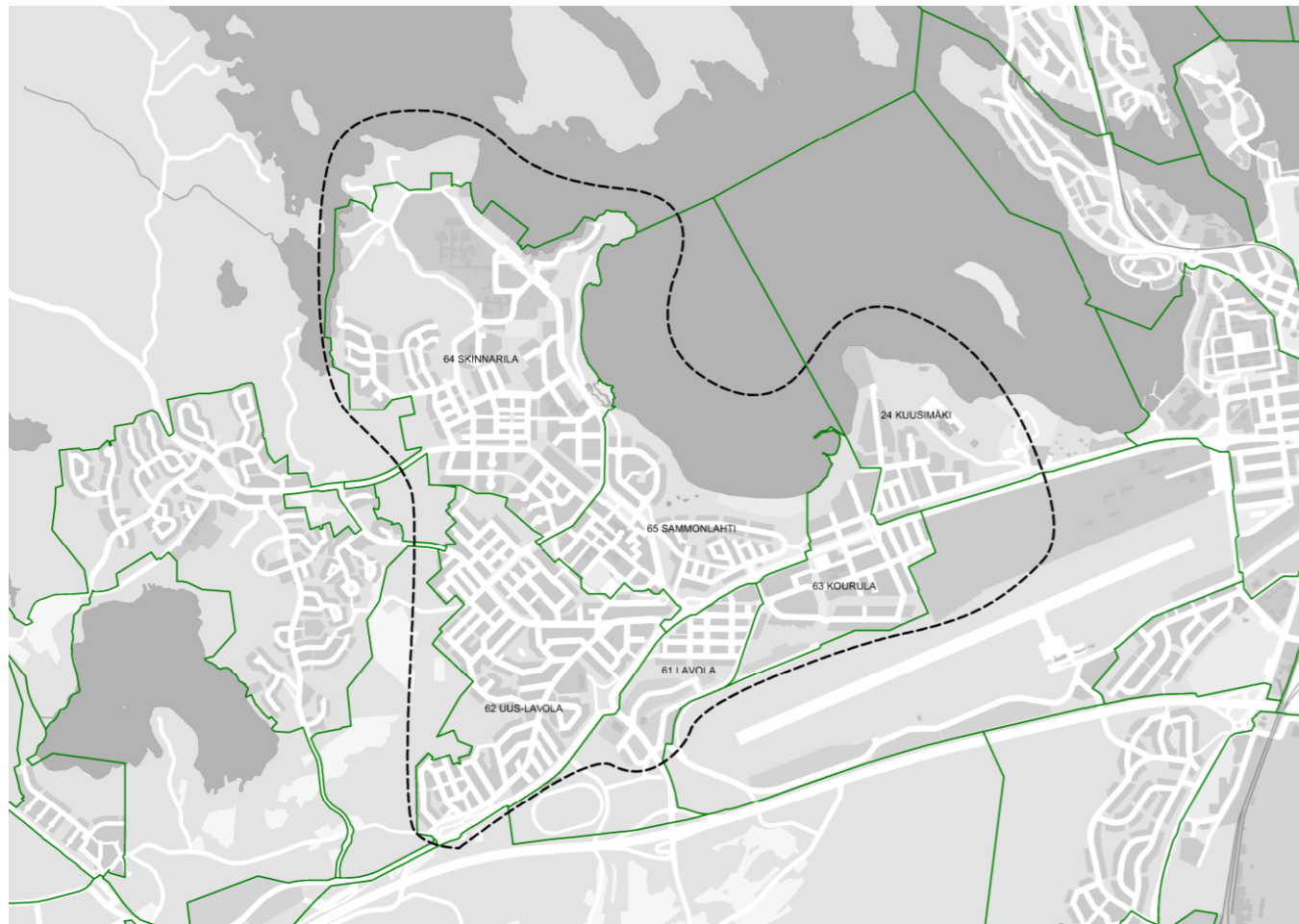
1. Lähiökoulut edistävät koulutuksen tasa-arvoa eikä lasten ja nuorten hyvinvointia.
2. Perhe- ja nuorisotyö sekä harrastustoiminta vahvistavat lasten ja nuorten osallisuutta.
3. Yhteistyö luo yhteisöllisyyttä ja turvallisuutta.
4. Hiilineutraalisuus tukee lähiökehittämisen kestävyttä.
5. Viihtyisä, toimiva ja vihreä elin- ja asuinympäristö vahvistaa elinvoimaa.
6. Ikäystävällisyys ja esteettömyys tukevat asuinalueen toimivuutta.
7. Taide ja kulttuuripalvelut elävöittävät lähiöitä.

Lähiökehittämishanke on laadittu Lappeenrannan kaupungin työnä, laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kesken.

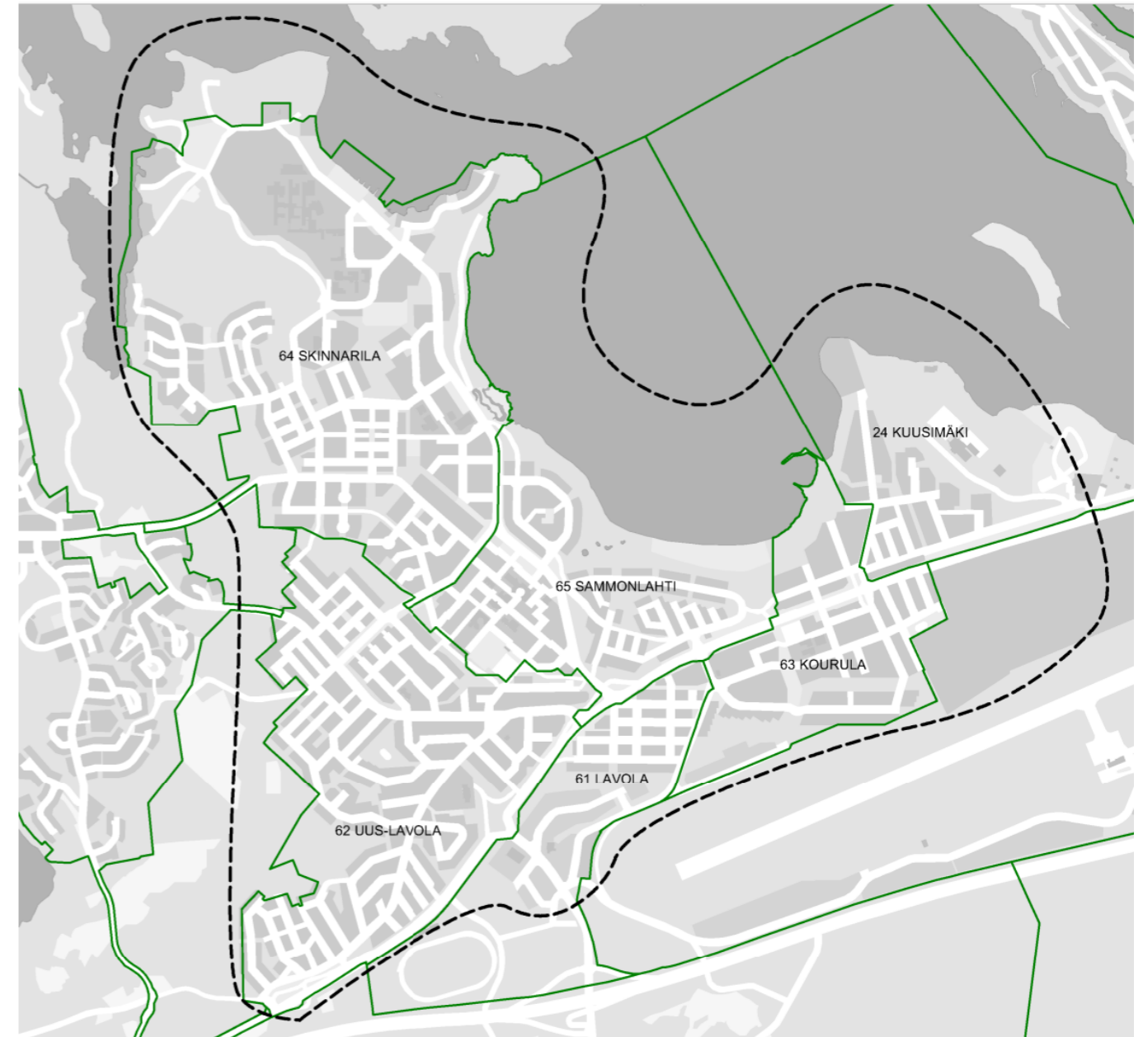
1 Johdanto

1.1 Aluerajaus

Suur-Sammonlahti on Lappeenrannan läntisen alueen aluekeskus. Alue käsittää Kourulan, Lavolan, Uus-Lavolan, Sammonlahden ja Skinnarilan kaupunginosat sekä Kuusimäen kaupunginosaan kuuluvan Huhtiniemen alueen. Tällä alueella asuu yhteensä hieman yli 13 000 asukasta, mikä tekee siitä asukasluvultaan Lappeenrannan suurimman alakeskuksen. Kaupallisia keskuksia alueella on Sammonlahden, Skinnarilan sekä Kourulan alueilla. Alakoulut sijoittuvat Kourulaan, Uus-Lavolaan ja Skinnarilaan. Koko aluetta palveleva yläkoulu on Sammonlahdessa. Päiväkodit toimivat vuonna 2022 Kourulassa, Uus-Lavolassa ja Skinnarilassa. Sammonlahden päiväkoti on poistettu käytöstä ja siellä oleva koulu liikuntatiloineen tullaan korvaamaan uudella monitoimirakennuksella eli Sammontalolla, jonka purku- ja rakennustyöt alkavat vuonna 2023.

Kuva 1. Kaupunginosarajat vihreällä ja aluerajaus mustalla. Lappeenrannan keskusta kuvan oikeassa reunassa.

Kuva 2. Suunnittelu- ja tarkastelualueeseen kuuluu Skinnarilan, Sammonlahden, Uus-Lavolan, Lavolan ja Kourulan kaupunginosat sekä osa Kuusimäen kaupunginosaista.

1.2 Kaupunginosat

1.2.1 Kourula

Kuva 3. Kourulan kaupunginosa sijoittuu Kuusimäen kaupunginosan länsipuolelle ja Sammonlahden ja Lavolan itäpuolelle. Kaupunginosan eteläpuolelle jää Lappeenrannan lentokentän alue. Pohjoisessa kaupunginosa ulottuu Saimaan rantaan. Kaupunginosan asutus sijoittuu Helsingintien molemmiin puolin.

Kourula sijaitsee noin 3,5 kilometrin päässä Lappeenrannan keskustasta. Kaupunginosa sijoittuu lentokentän pohjoispuolelle ja sitä rajaa idässä Puolustusvoimien metsä. Lounaassa aluetta rajaa Tuomikatu ja pohjoisessa Saimaaseen kuuluva Sunisenlahti sekä Kuusimäen kaupunginosa. Kaupunginosa halkoo itä-länsisuuntainen Helsingintie, jonka pohjoispuolelle jää Huhtiniemen kerrostaloalue sekä Huhtiniemen kärjen rivitaloalue. Kourula on rakentunut pääasiassa Lappeen Ihalaisten ja Kourulan kylien maille, joiden kantatila on ollut Sammonlahden kaupunginosan puolella sijainnut Suninen.

Vuonna 1967 Lappeenrantaan liitetty alue koostuu lähinnä pientaloasutuksesta, joista vanhimmat rakennukset ovat 1900-luvun puolivälin omakotitaloja. Kourulan itäosassa sijaitsee 1980- ja 1990-luvuilla rakennettuja pienkerrostaloja. Lisäksi Kourulan lounaisnurkassa sijaitsee pieni teollisuus- ja varastorakennuksille varattu alue.

Kourulan väkiluku on hieman alle 2000 asukasta. Asukkaita palvelee Helsingintien ja Katajakadun väliin jäävä Kourulan aluekeskus, josta löytyy muun muassa päivittäistavarakauppa ja ravintoloita. Lisäksi

alueella toimii Kuusimäen peruskoulu sekä päiväkoti. Kaupunginosassa on runsaasti virkistysalueita, joihin lukeutuvat esimerkiksi Kuusimäen koulun vieressä sijaitseva Raitapuisto sekä koulun urheilukentät. Saimaan rannasta löytyy Huhtiniemen venesatama ja pieni uimaranta. Lentokentän kiertävä kuntopolku kuuluu läntisen keskustaajaman suosituimpiin ulkoilureitteihin. Myös suosittu Rantaraitti kulkee Kourulan kohdalla Sunisenlahden rantaa mukailleen.

Kourula on helposti saavutettavissa Helsingintien ansiosta. Henkilöautojen lisäksi tietä pitkin kulkevat paikallisliikenteen linjat 1, 5 ja 8. Alueelle pääsee myös kaupunkipyörällä, jonka voi jättää toiselle kahdesta Kourulan kaupunkipyöräasemasta. Linja-autolla matka Lappeenrannan keskustasta kestää noin 20 minuuttia, pyörällä noin 15 minuuttia ja henkilöautolla hieman alle 10 minuuttia.

Kuva 4. Kourulan aluekeskus. Keskellä kuvaa on Kourulan ostari, vasemmalla Kuusimäen koulu ja Kourulan päiväkoti. Kuvan yläosassa kulkee Helsingintie. (Kuva: BLOM-ilmakuva 2018).

1.2.2 Kuusimäki

Kuva 5. Kuusimäen kaupunginosa sijoittuu Lähiökehittämishankkeen alueen itäisimpään osaan ja lähimmäksi Lappeenrannan kaupungin keskustaa. Kaupunginosasta vain osa kuuluu hankealueeseen. Kuusimäen kaupunginosa rajautuu etelässä lentokenttäalueeseen, lännessä Kourulan ja Sammonlahden kaupunginosaan ja pohjoisessa siihen kuuluu suuri osa Sunisenselän vesialuetta, kuten myös Nuottasaaren saari. Kaupunginosa käsittää Helsingintien ja Saimaan välisen alueen. Kuusimäen pohjoisimpaan osaan Huhtiniemiin sijoittuu paljon liikunta- ja ulkoilutoimintoja. Kaupunginosan asutus keskittyy alueen itäosaan. Suunnittelualueen ulkopuolinen osa on kartassa himmennetty näkymään haaleampana.

Kuusimäen kaupunginosa sijaitsee Lappeenrannan keskustan länsipuolella Pien-Saimaan tuntumassa. Kaupunginosa käsittää kokonaisuudessaan Huhtiniemen leirintäalueen, Marssitien koulualueen, rannan läheisen liikuntakeskuksen sekä asuinalueet Kuusimäenkadun pohjoisella puolella ja Fazerin makeistehtaan länsipuolella. Virallisesta nimestään huolimatta Kuusimäen pohjoista osaa kutsutaan yleisesti Huhtiniemeksi Saimaaseen työntyvän niemen mukaan. Vain osa Kuusimäen kaupunginosaa kuuluu Lähiökehityshankkeen alueeseen

Lappeen Ihalaisen ja Mustolan kyliin aikoinaan kuuluneen Kuusimäen vanhin asutokanta on peräisin 1930–1940-luvuilta. Kaupunginosaan valmistui tuolloin Chymos-osakeyhtiön omakotitaloalue, ja vuonna 1948 alueen kadunnimien suunnittelun yhteydessä yhtiö antoi asiasta oman ehdotuksensa. Alueelta löytyvät Väinönkatu ja Tammitie on nimetty tehtaan omistajan Väinö Tammenoksen mukaan. Alueen parhaiten säilynyt vanha katunäkymä on Tammitiellä. Kaupunginosan muu asutus on kerrostalovaltaista ja keskittynyt vanhan omakotitaloalueen ympärille pääasiassa Huhtiniemenkadun ja Kuusimäenkadun varrelle sekä Kuusimäen itäosiin Korkkitehtaan rannan läheisyyteen.

Kuusimäen länsiosassa Marssitien ja Saimaan välissä, sijaitsee historiallinen suomalaisen reservikompanian alue. Tämä alue rajautuu jo Lähiökehityshankkeen aluerajauksen ulkopuolelle

Kuusimäen kaupunginosassa on asukkaita noin 1500. Asutus painottuu kaupunginosan länsiosaan Kuusimäkeen ja alueen itäosaan on keskittynyt useita urheilu- ja vapaa-ajan toiminnan palveluita. Huhtiniemen liikuntakeskuksen lisäksi alueella sijaitsee talvisin usean kilometrin pituinen valaistu hiihtolatu sekä kaksi pientä virallisesti käytöstä poistunutta laskettelurinnettä, joiden yhteyteen on rakennettu kaupungin ensimmäiset kuntoportaat. Kesäisin kaupunginosassa voi ulkoilla rantaa seurailevalla Rantaraitilla tai kuntopolulla. Liikuntakeskuksen läntiseltä reunalta löytyy myös skeittiparkki. Julkisten palveluiden osalta kaupunginosa tukeutuu Lappeenrannan keskustaan ja Kourulan aluekeskukseen. Liikuntakeskuksen pohjoispuolella on Lappeenrannan Energian omistama vesilaitos.

Matka keskustasta Kuusimäkeen taittuu pyörällä vajaassa vartissa. Paikallisliikenteen linja-autoista numerot 1, 5 ja 8 kulkevat keskustaan Kuusimäen eteläisellä puolella kulkevaa Helsingintietä pitkin. Helsingintien lisäksi kaupunginosan vilkkaimpina teitä ovat Marssitie ja Kuusimäenkatu.

Kuva 6. Ilmakuva vuodelta 2020 Kuusimäen alueesta. Keskellä Huhtiniemen liikuntakeskus ja vedenottamon altaita. Vasemmalla reunassa Huhtiniemenkatu kulkee kohti niemen kärkeä, jossa on mm. uudehkojen rivitalojen alue.

1.2.3 Lavola

Kuva 7. Lavolan kaupunginosa sijoittuu Kourulan länsipuolelle, Uus-Lavolan itäpuolelle ja Sammonlahden eteläpuolelle. Lavolan itäpuolelle jää Lappeenrannan lentokenttäalue. Lavolan lounaisosassa on ravirata. Kaupunginosan asutus keskittyy Helsingintien tuntumaan, kaupunginosan pohjoisosaan.

Lavola sijaitsee Lähiökehityshanke-alueen lounaisosassa ja sitä rajaavat mm. Helsingintie, valtatie 6 ja Tuomikatu. Lavolan kaupunginosasta on myös sen syntyaikoinaan käytetty nimeä Vanjala, koska tontit on lohkottu enimmäkseen Johannes (Vanja) Wolkoffin omistamista alueista. Nimi Lavola on peräisin kaupunginosassa asuneen suvun sukunimestä Lavonen.

Lavolan kylä on peräisin vuodelta 1544 ja se liitettiin Lappeenrannan kaupunkiin vuonna 1967. 1970-luvun alussa Lavola jaettiin kahdeksi kaupunginosaksi, Lavolaksi ja Uus-Lavolaksi.

Kaupunginosan asutus koostuu suurimmaksi osaksi omakotitalojen täyttämistä isotonttisista asutusalueista. Alueella on vanhaa pientalorakentamista 1930-luvulta, mutta niiden rinnalle on noussut myös uudisrakentamista pääosin 1980- ja 1990-luvuilla. Lavolan kaupunginosassa on vajaa 400 asukasta. Pientaloalueen ja 1970-luvulla rakennetun Lappeen Raviradan väliin jää pienteollisuusrakennuksia.

Lavolan alueen palvelut sijaitsevat alueen eteläosan teollisuusalueella. Läntisen Lappeenrannan Paloaseman lisäksi alueella on muun muassa useita sisäliikuntatiloja, kuten ampumahalli, kuntosaleja ja kiipeilyhalli. Salpauselätkadun eteläpuolella toimii myös Lappeenrannan Ravirata. Ulkona kuntoilua pääsee harrastamaan Lavolan puistoissa ja lentokentän pururadalla. Päivittäispalveluissa lavolalaiset turvautuvat ympäröiviin kaupunginosiin.

Lavola on hyvin saavutettavissa niin autolla, julkisella liikenteellä kuin pyörälläkin. Keskustasta kaupunginosaan on matkaa noin 4 kilometriä. Julkisella liikenteellä kaupunginosaan pääsee Kourulan ja Kuusimäen tavoin linjoilla 1, 5 ja 8.

1.2.4 Uus-Lavola

Kuva 8. Uus-Lavolan kaupunginosa on Lähiökehittämishankealueen lounaiskulmalla. Sen kaakkosrajalta alkaa Lavolan kaupunginosa, koillisosaan rajautuu Sammonlahti ja pohjoisessa on Skinnarila. Länsipuolella on laaja pohjois-eteläsuuntainen asemakaavoittamaton laakson metsäinen vyöhyke, jossa kulkee myös suuret sähkölinjat, ennen Ruoholammen kaupunginosaa lännessä.

Uus-Lavola sijaitsee Helsingintien pohjoispuolella ja rajautuu pohjoisessa Sammonlahden kaupunginosaan. Uus-Lavolan alue on Lavolan kylän takamaille 1930-luvun puoliväliin mennessä muodostunut esikaupunkialue, joka myöhemmin liitettiin vuonna 1967 Lappeen kuntaliitoksessa osaksi Lappeenrannan kaupunkia. Uus-Lavolassa on hieman alle 2400 asukasta.

Lavolan tavoin myös Uus-Lavola on hyvin omakotivaltainen kaupunginosa, mutta alueella on näiden lisäksi myös rivitaloja. Kaupunginosan vanhinta rakennuskantaa ovat 1930-luvulla Merenlahdentien länsipään tuntumaan valmistuneet pientalot. Lavolan koulun rakentamisen jälkeen useita pientaloja

nousi 1950-luvulla koulun läheisyyteen. Vanhempien asuinrakennusten lisäksi lukuisia uusia pientaloja on rakennettu 1990-luvun jälkeen Uus-Lavolan etelä- ja keskiosiin.

kunnallisia palveluita Uus-Lavolassa on monipuolisesti. Alueella toimii päiväkotia, esikoulu ja Sammonlahden koulun alainen Lavolan koulu, joka tarjoaa opetusta 1.–5.-luokkalaisten. Näiden lisäksi alueelta löytyy päivittäistavarakauppa, posti, leipomo-kahvila, hoivakoti sekä useampi ravitsemuspalveluita tarjoava yritys. Uus-Lavolassa sijaitsee Kauriinkadun hiekkapintainen kenttä, joka jäädytetään talvisin luistelukentäksi. Lisäksi kaupunginosissa on metsäalueita, joissa voi kulkea ja lenkkeillä vapaasti.

Uus-Lavola sijaitsee noin 5 kilometrin päässä Lappeenrannan keskustasta. Alue on Lavolan tavoin helposti saavutettavissa niin pyörällä, yksityisautolla kuin julkisellakin liikenteellä. Paikallisliikenteen linjat 1 ja 8 liikennöivät alueella Merenlahdentietä ja Lavolantietä pitkin.

1.2.5 Sammonlahti

Kuva 9. Sammonlahden kaupunginosa on Lähiökehityshankkeen alueen keskellä. Siihen kuuluu myös laaja Sammonlahden vesialue. Alueen rannat ovat virkistyskäytössä. Kaupunginosa rajautuu lännessä Kourulaan, kaakossa Lavolaan, lounaassa Uus-Lavolaan ja lännessä Skinnarilaan.

Lappeenrannan uusimpiin kaupunginosiin kuuluva Sammonlahti sijaitsee Uus-Lavolan ja Skinnarilan välissä noin 4,5 kilometrin päässä kaupungin keskustasta. Asukkaita Sammonlahden alueella on hieman yli 1 900.

Kaupunginosa saa nimensä Saimaan suuresta Sammonlahdesta, johon se myös rajoittuu. Toiselta nimeltään Sammonlahden vesialuetta kutsutaan Sunisenlahdeksi alueella sijainneen Sunisen talon ja maiden mukaan. Sammonlahti hyväksyttiin kaupunginosan nimeksi vuonna 1971. Sammonlahden keskus muodostuu punatiilestä rakennetusta, ympyränmallisesta Sammontorista ja sen vieressä samaa ympyräteemaa toistavasta koulurakennuksesta. Sammonlahden keskuksessa sijaitsee myös vuonna 1992 rakennettu Sammonlahden kirkko, joka myös toistaa ympyräteemaa.

Sammonlahden asutus koostuu pääasiassa pientaloista ja kerrostaloista. Alueen pohjoisosassa Skinnarilankadun itäpuolella on 1980-luvun kerrostaloja. Rantaniitynkadun ja Metsämäenkadun alue on myös rakennettu pääosin 1980-luvulla, mutta koostuu pientaloista. Myös Sammonlahden keskuksen länsipuolelle on rakennettu matalia kerrostaloja 1980- ja 1990-lukujen vaihteessa.

Sammonlahdessa palvelut ovat keskittyneet pitkälti aluekeskuksen julkisiin punatiilirakennuksiin, joissa toimii opetus- ja kasvatustarjoavia toimijoita sekä terveyskeskus ja kirkko. Niiden läheisyydessä on lisäksi useampia pienempiä liiketiloja. Sammontorilta löytyy myös koko läntistä aluetta palveleva kirjasto vielä vuonna 2022. Alue tarjoaa monipuolisesti erilaisia urheilumahdollisuuksia, kuten Sammonlahden uimarannan, koulun vieressä sijaitsevat urheilukentät sekä Sammonlahden liikuntahallin.

Alueelle ollaan suunnittelemassa uutta Sammontaltoa, joka kokoaa yhteen kunnallisia palveluita, kuten kirjaston, koulun ja päiväkodin sekä asukastiloja.

Kuva 10. Sammontorin ympäristö idästä päin. Järjestyksessä vasemmalta oikealle Sammonlahden koulu, päiväkot, kirkko ja Sammontori. (Kuva: BLOM-ilmakuva, 2018).

1.2.6 Skinnarila

Kuva 11. Skinnarilan kaupunginosa on Lähiökehityshankkeen pohjoisin osa. Se rajautuu koillisessa ja lännessä Saimaan vesialueisiin, kaakossa Sammonlahteen ja etelässä Uus-Lavolaan. Lännessä sitä rajaa asemakaavoittamaton metsäinen alue ja Märkälänlahden vesialue. pohjoisessa on asemakaavoittamatonta Kiviniemen, Ritaniemen ja Parkinmäen aluetta, joka taasen rajautuu vesialueisiin.

Skinnarilan kaupunginosa sijaitsee Lappeenrannan keskustataajaman läntisessä osassa, Sammonlahden luoteispuolella. Alue rajautuu etelässä Skinnarilankatuun, Sammonlahdenkatuun ja Sammonlahden puistoon. Skinnarilan alue on lähtöisin Lappeen pitäjän Skinnarilan kylän maista, jonka Kinnarilan kantatalosta alue on saanut myös nimensä.

Alueen pohjoisosassa on Lappeenrannan yliopisto ja LAB-ammattikorkeakoulu sekä toimistokeskittymä IVH-kampus.

Ennen korkeakouluja ja kerrostaloja alue oli maaseutua, jossa oli lähinnä huvila-asutusta. Ensimmäisenä alueen pohjoisosaan rakentui Itä-Suomen yliopisto vuonna 1975 ja Skinnarilan alue alkoi kehittyä. Yliopiston läheisyyteen rakennettiin kerrostaloja 1970–80-luvuilla ja pientaloja 1980–90-luvuilla. Skinnarilan pohjoisosassa sijaitsee myös 1980-luvulla rakennettu siirtolapuutarha-alue sekä uudempaa järven läheistä omakotirakentamista. Kampusalueelle on vuosien kuluessa noussut useita uusia rakennuksia, joista viimeisimpiin kuuluu vuonna 2011 valmistunut Saimaan ammattikorkeakoulun rakennus.

Skinnarilassa on noin 4 900 asukasta. Lappeenrannan yliopisto ja LAB-ammattikorkeakoulu ovat houkuttelleet alueelle paljon opiskelijoita, joita on lähes kolmannes kaikista asukkaista. Merkittävä osa Lappeenrannan alueen opiskelija-asunnoista sijaitsee Skinnarilassa.

Alueen pohjoisosassa on korkeakoulujen lisäksi mm. päiväkotia, koulu, ruokakauppa, ravitsemuspalveluita ja useita työpaikkoja IVH-kampuksen ja yliopistokampuksen alueella. Alueen eteläosassa Sammonlahdenkadun varrella on suuret ruokakauppojen ja erikoistavaroiden liiketilat ja muutoin alueella on mm. palveluasumista sekä ravitsemuspalveluita. Alueen keskiosassa on aiemmin ollut päiväkotia ja koulu liikuntahalleineen sekä kauppa-/ravintolatila. Keskiosassa on edelleen pystyssä 1970-luvun vanhat purkukuntoiset koulu- ja päiväkotirakennukset sekä aktiivikäytössä oleva jalkapallon ylipainehalli Visma-Areena. Skinnarilan päiväkotia ja koulu, jossa on alaluokat 1.–6., toimivat tällä hetkellä LUT-yliopiston kampuksella.

Skinnarila sijaitsee linnuntietä noin 5 kilometrin päässä keskustasta. Tietä pitkin matkaa kertyy Skinnarilan kampukselle noin 8 kilometriä. Muiden Suur-Sammonlahden osa-alueiden tavoin alueen saavutettavuus on kuitenkin hyvä. Paikallislinjoista 1 ja 5 kulkevat Skinnarilan läpi kampusalueelle kaikkina viikonpäivinä, minkä lisäksi kaupunginosan alueella sijaitsee useita kaupunkipyöräasemia. Matka-aika linja-autolla keskustasta kampusalueelle on noin 35 minuuttia, pyörällä hieman yli 20 minuuttia. Skinnarilankatua kulkeva henkilöautoliikenne saavuttaa alueen reilussa kymmenessä minuutissa. Skinnarilaan voi saapua myös veneellä, sillä kampuksen vieressä sijaitsee Skinnarilan pienvenesatama.

Kuva 12. Skinnarilan kampusalue. Teknillisen yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun lisäksi alueelta löytyy toimistorakennuksista koostuva teknologiapuisto sekä rannan pienvenesatama.

1.3 Huomioitavaa tilastoista

Aineistona tässä esitellyissä tarkasteluissa on käytetty pääsääntöisesti Tilastokeskuksen ruututietokantaa. Aineisto on poimittu vuoden 2020 ruututietokannasta, mutta aineiston ikä vaihtelee hieman tilastokohtaisesti. Vuosi on ilmoitettu kunkin tarkastelun yhteydessä.

Ruututietokannan lisäksi joitain poimintoja on tehty Tilastokeskuksen osa-aluejakoa noudattavasta tilastotietokannasta. Aluerajaus on lähes sama, mutta joitain eroja väestömäärissä näiden välillä voi esiintyä. Eroavaisuuksia voi esiintyä muun muassa siksi, että ruututietokanta ei näytä väestötietoja niiltä ruuduilta, joissa asukkaita on alle kymmenen, vaikka nämä kokonaisväestömäärään luetaankin. Tilastoalueittain tarkastellessa tätä ongelmaa ei esiinny.

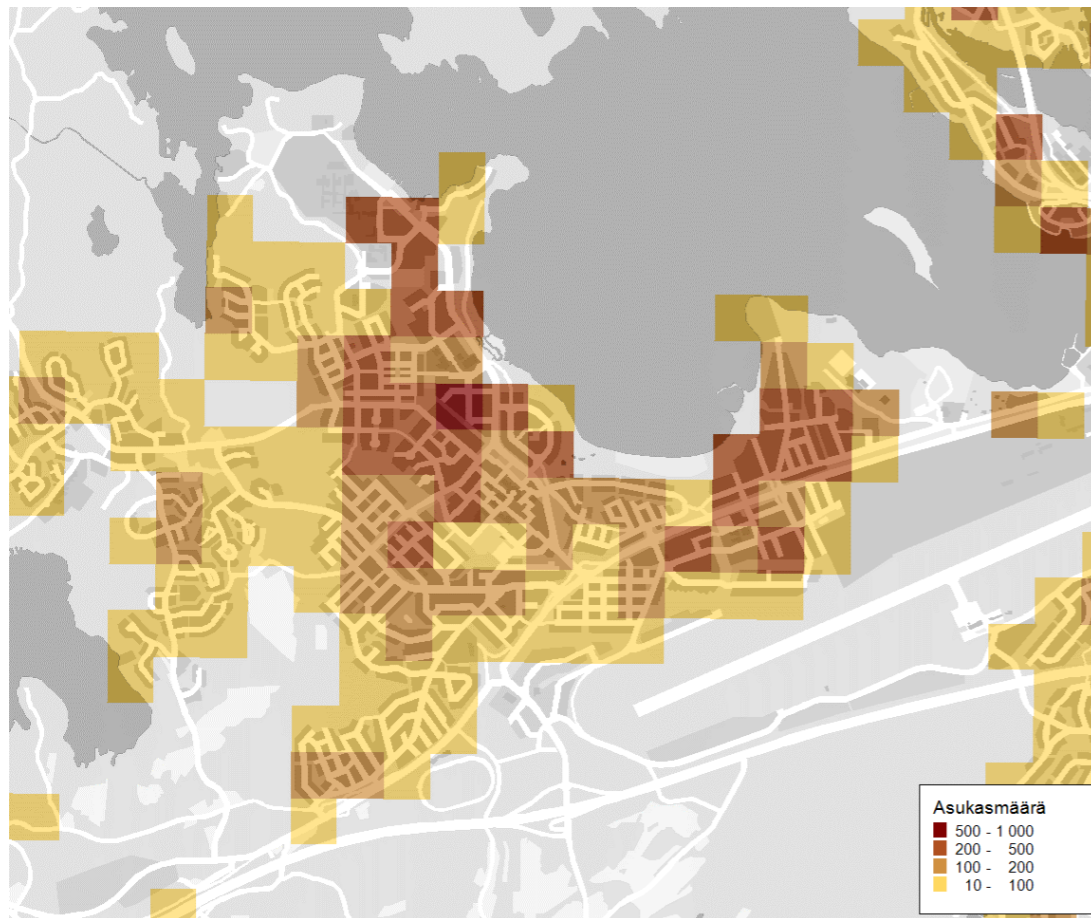
2 Väestö

Suur-Sammonlahden alueen väkiluku oli vuoden 2019 lopussa 13 275 asukasta. Yli kolmannes alueen väestöstä asuu Skinnarilan kaupunginosan alueella. Muiden kaupunginosien asukasmäärät olivat selvästi pienempiä. Kourulassa asukkaita oli 2 130, Kuusimäellä 1 593, Lavolassa 390, Uus-Lavolassa 2 516, Sammonlahdessa 1 891 ja Skinnarilassa 4 930. 17.1.2023 Rakennusrekisterin mukaan asukasluvut ovat

seuraavat: Kourula 1 954, Kuusimäki 1 516, Lavola 366, Sammonlahti 1 953, Skinnarila 4 850 ja Uus-Lavola 2 384.

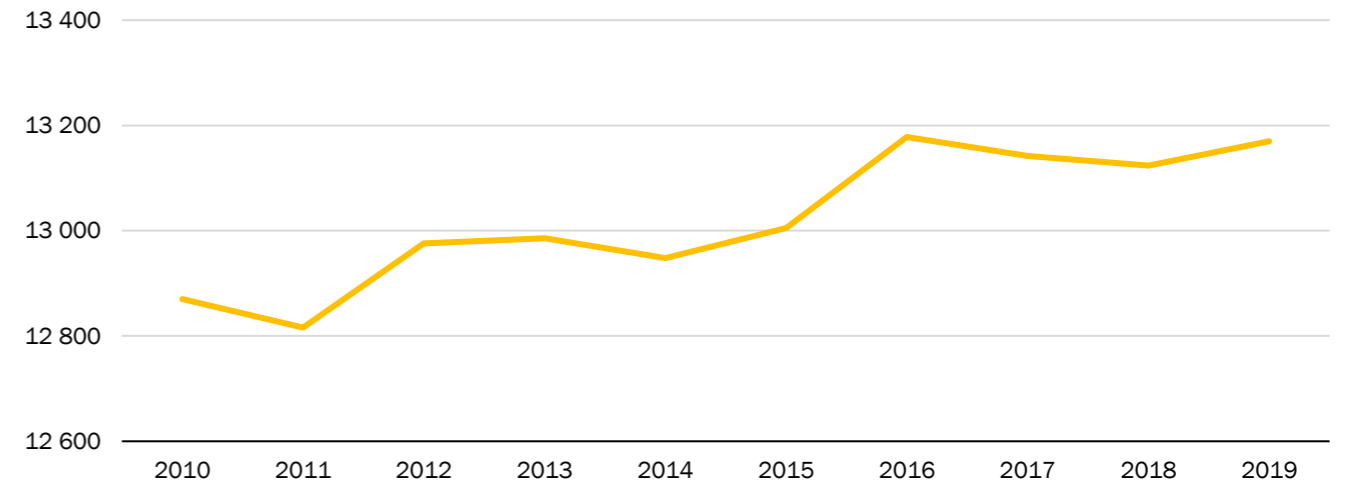
Hankealueen väkiluku on vuodesta 2010 lähtien vaihdellut jonkin verran. Yhdeksän vuoden takaiseen verrattuna väkiluku on kasvanut noin 300 asukkaalla. Uudet asukkaat ovat sijoittuneet lähes yksimaan Skinnarilan alueelle, jonka väkiluku on kasvanut tasaisesti koko tarkastelujakson ajan. Vaihtelua on tänä aikana tapahtunut kuitenkin myös muiden kaupunginosien alueilla, joista Kuusimäellä, Lavolassa ja Uus-Lavolassa asukasmäärät ovat olleet laskussa. Myös Sammonlahden ja Kourulan alueilla asukasmäärät ovat olleet viime vuosiin asti laskussa, mutta tasaantuneet vuoden 2010 tasolle tarkastelujakson loppua kohden.

Hankealueen asukkaista lähes joka viides oli vuonna 2019 20–24-vuotias. Nuoret aikuiset muodostivat alueen suurimman ikäluokan. 20–34-vuotiaita on yhteensä noin 33 % alueen asukkaista. Väestöjakaumasta oli havaittavissa myös eläkeikään ehtineiden ja sitä lähestyvien korkea määrä, sillä noin viidennes asukkaista oli yli 60-vuotias.

Kuva 13. Asukasmäärä tilastoruuduittain (Tilastokeskuksen ruututietokanta, 250*250m).

Väestönkehitys

Kuva 14. Hankealueen väestönkehitys 2010-luvun aikana.

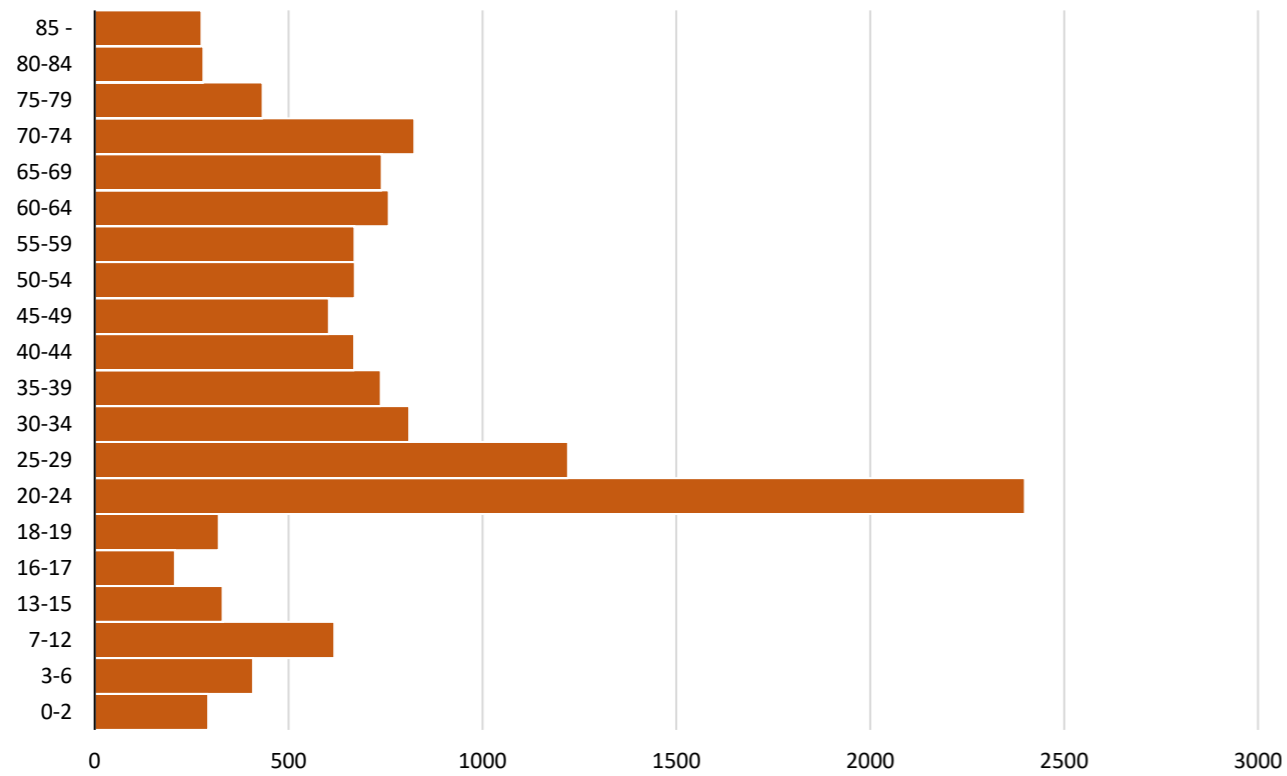
Kaupunginosittain tarkasteltuna ikäjakaumat poikkesivat jossain määrin alueen keskiarvosta. Samankaltaisuuksia oli kuitenkin havaittavissa sekä Kourulan, Kuusimäen ja Sammonlahden kesken että Lavolan ja Uus-Lavolan välillä. Kourulan, Kuusimäen ja Sammonlahden alueilla suurimman ikäluokan muodostivat 20–34-vuotiaat nuoret aikuiset, joihin kuului asukkaista reilu neljännes. Näillä asuinalueilla oli niin ikään huomattava määrä myös iäkkäämpiä asukkaita, sillä yli 65-vuotiaat muodostivat neljänneksen kaikkien alueiden asukkaista. Muiden ikäryhmien määrät jäivät alueella pienemmiksi, esimerkiksi alle 18-vuotiaita oli Kourulassa vain 11 %, Kuusimäellä 13 % ja Sammonlahdessa 14 %.

Lavolassa ja Uus-Lavolassa alle 20-vuotiaden määrä oli muita kaupunginosia selvästi korkeampi, Lavolassa 17 % ja Uus-Lavolassa 23 %. Vastaavasti 18–34-vuotiaita nuoria aikuisia on näillä alueilla vähemmän, Lavolassa vain 10 % ja Uus-Lavolassa 18 %. Ainoana merkittävänä erona näiden kahden alueen välillä oli eläkeikään ehtineiden määrä. Lavolan asukkaista jopa 28 % oli yli 65-vuotiaita, kun määrä Uus-Lavolassa oli 19 %.

Skinnarilan lähes 5 000 asukkaasta joka kolmas oli vuonna 2019 20–24-vuotias. Osa-alueen pohjoisosassa sijaitsevat korkeakoulut näkyvät väestöjakaumassa, sillä ikäluokat 18–34 kattavat yli puolet alueen asukkaista. Muita ikäluokkia oli Skinnarilan alueella vastaavasti vähemmän, esimerkiksi alle 18-vuotiaita noin 10 % ja yli 64-vuotiaita noin 12 % asukkaista.

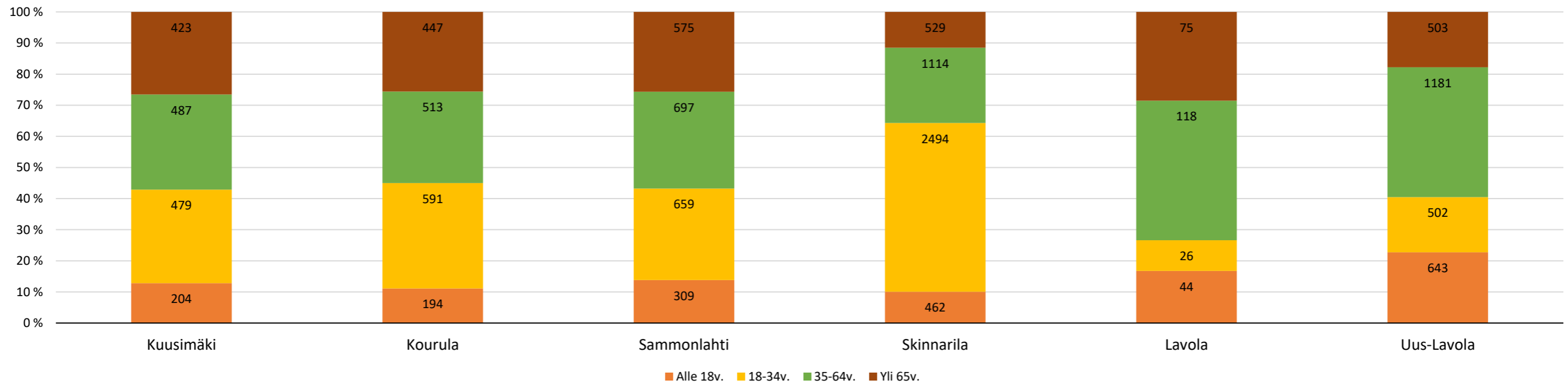
Nuorten aikuisten ja yli 65-vuotiaiden määrät ovat vuodesta 2010 lähtien Suur-Sammonlahden alueella kasvaneet. Muiden ikäluokkien määrät ovat olleet laskussa.

Väestöjakauma

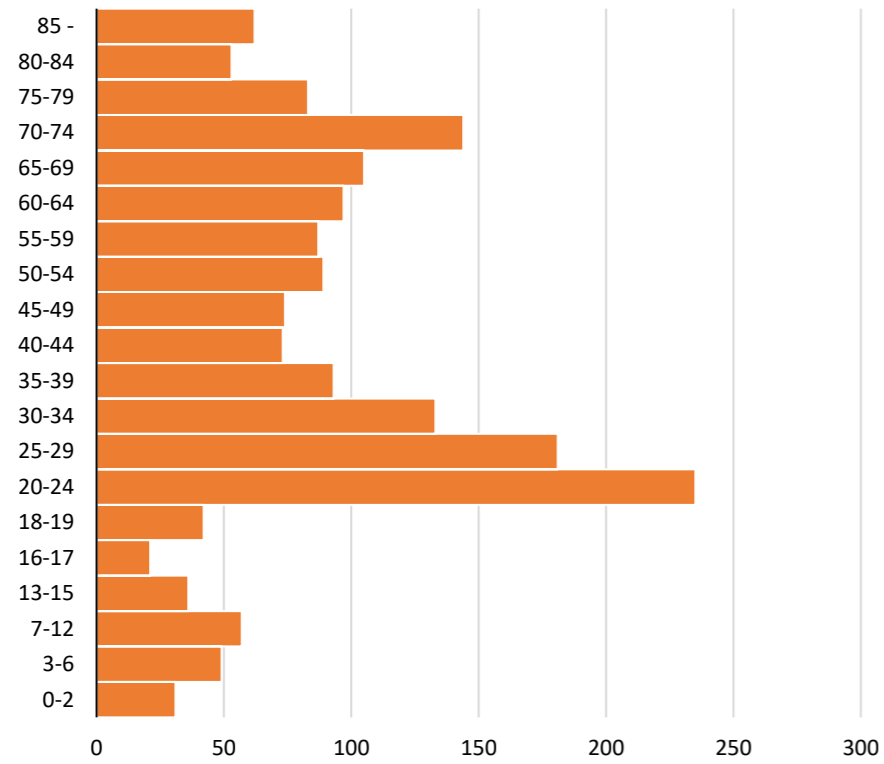
Kuva 15. Alueen väestön ikäjakauma.

Ikäryhmät kaupunginosittain

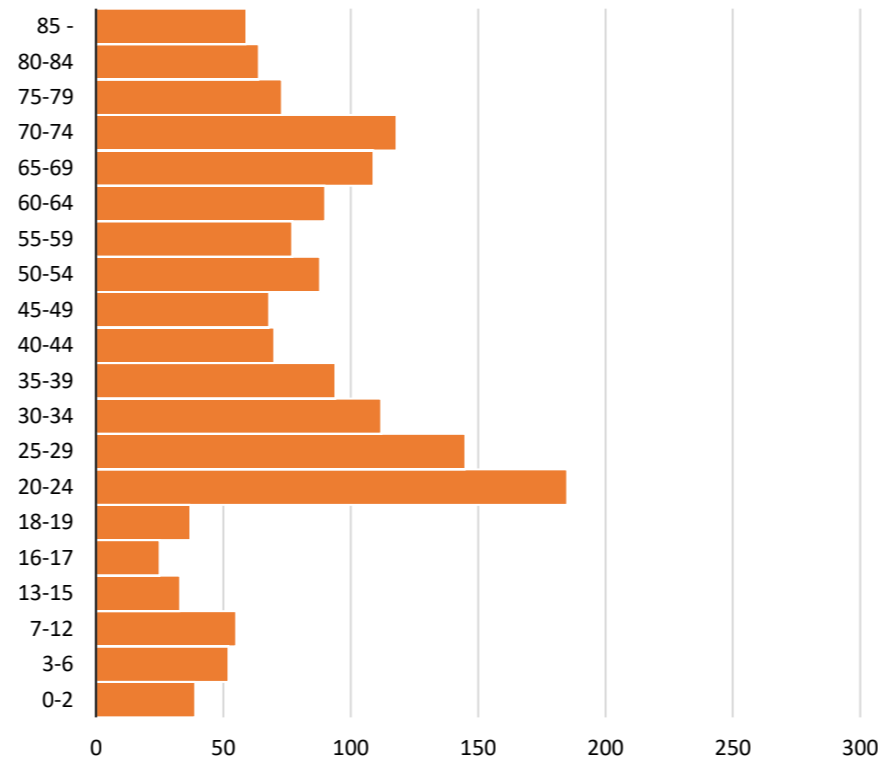

Kuva 16. Ikäluokkien (lapset, nuoret, aikuiset, eläkeikäiset) jakautuminen hankealueen kaupunginosissa. Nuorten aikuisten (alle 35v.) määrä Skinnarilassa on huomattava.

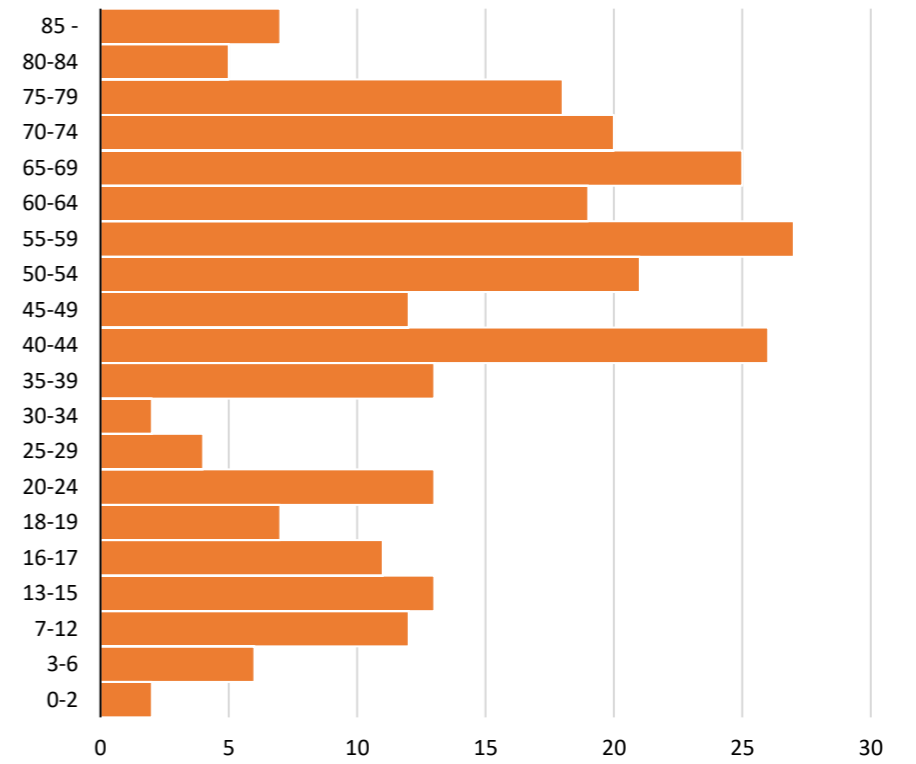
Kourulan väestöjakauma

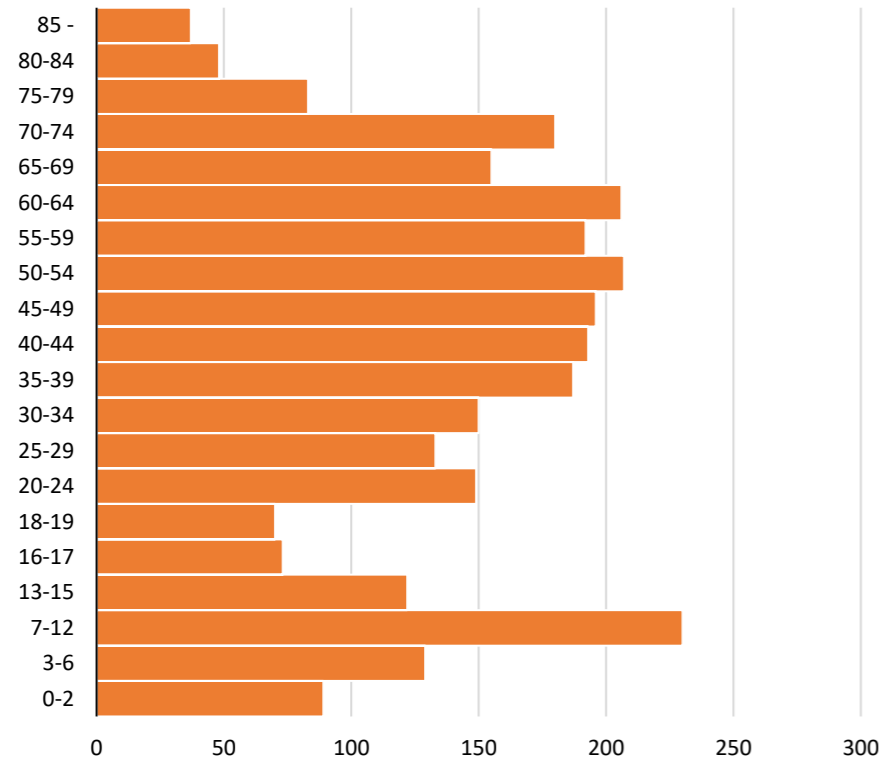
Kuusimäen väestöjakauma

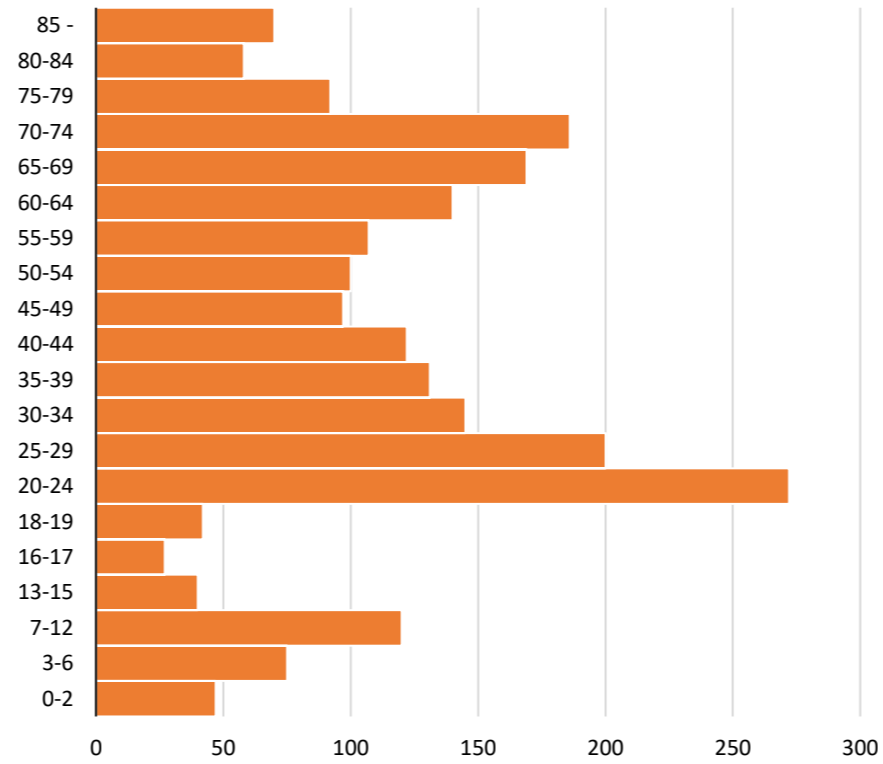
Lavolan väestöjakauma

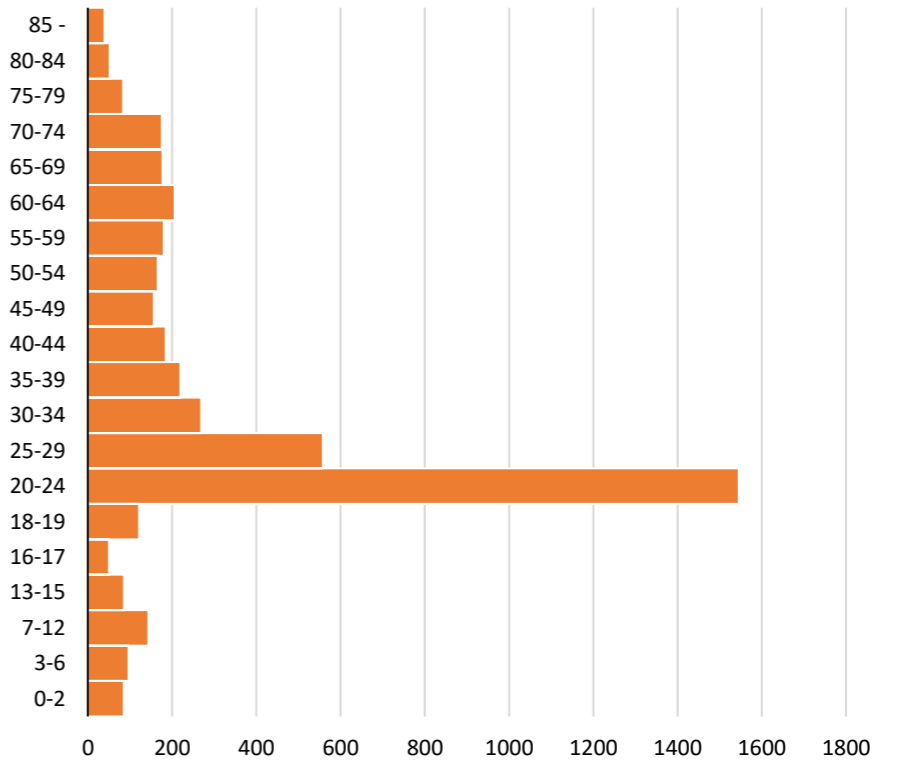
Uus-Lavolan väestöjakauma

Sammonlahden väestöjakauma

Skinnarilan väestöjakauma

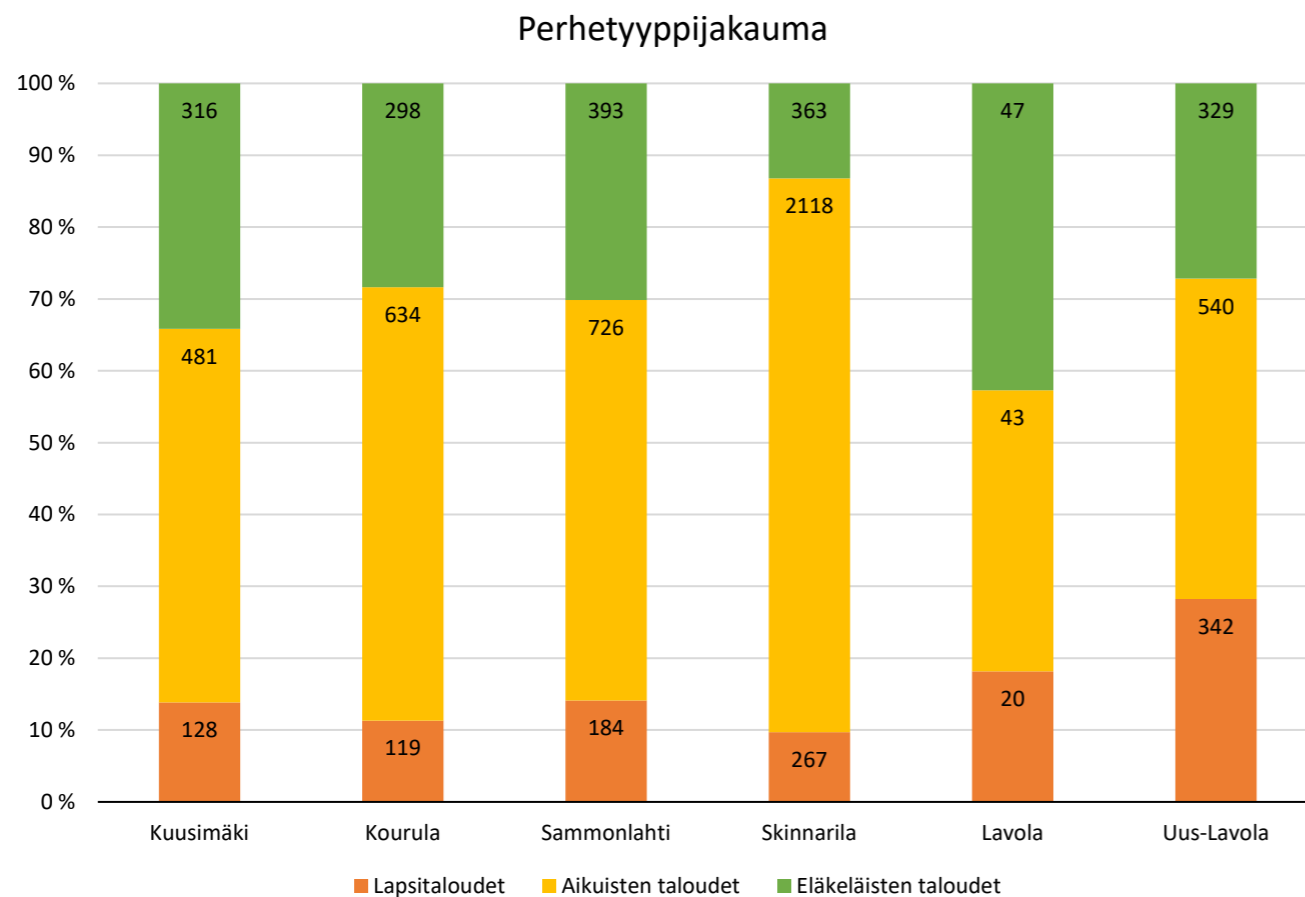
Kuva 17. Asukkaiden ikäjakauma hankealueeseen kuuluvissa kaupunginosissa. Väestömäärien erojen vuoksi Lavolan ja Skinnarilan kaavioiden mittakaava poikkeaa muista.

2.1 Kotitaloudet

Kotitalouksia oli vuonna 2019 Suur-Sammonlahden alueella yhteensä 7 372. Kotitalouksien keskipinta-ala oli kaikissa alueen kaupunginosissa noin 1,9 henkilöä ja asumisväljyys 40,0 m². Suurimpaan osaan kotitalouksista (52,1 %) kuului vain yksi henkilö. 14,4 prosentissa kotitalouksista asui vähintään yksi lapsi.

Kaupunginosista eniten yksinasuvien kotitalouksia oli Kourulassa (60,7 %). Huhtiniemessä yksinasuvien kotitalouksien määrä oli 53,9 %, Skinnarilassa 56,7 % ja Sammonlahdessa 56 %. Lavolassa ja Uus-Lavolassa määrät olivat selvästi pienempiä, 24,5 % ja 29,1 %. Kaikista yksinasujista nuoria (alle 35-vuotiaita) oli koko alueella 46,8 %. Määrä vaihteli alueittain ja Kourulassa yksinasujista nuoria oli 39,5 %, Kuusimäellä 33,3 %, Sammonlahdessa 32,1 %, Skinnarilassa 67,3 %, Lavolassa 11,1 % ja Uus-Lavolassa 20,8 %.

Perheitä (kahden tai useamman ihmisen muodostamia kotitalouksia) oli Suur-Sammonlahden alueella yhteensä 3 532, joista 1 060:een kuului vähintään yksi alle 17-vuotias. Lapsiperheiden suhteellinen osuus

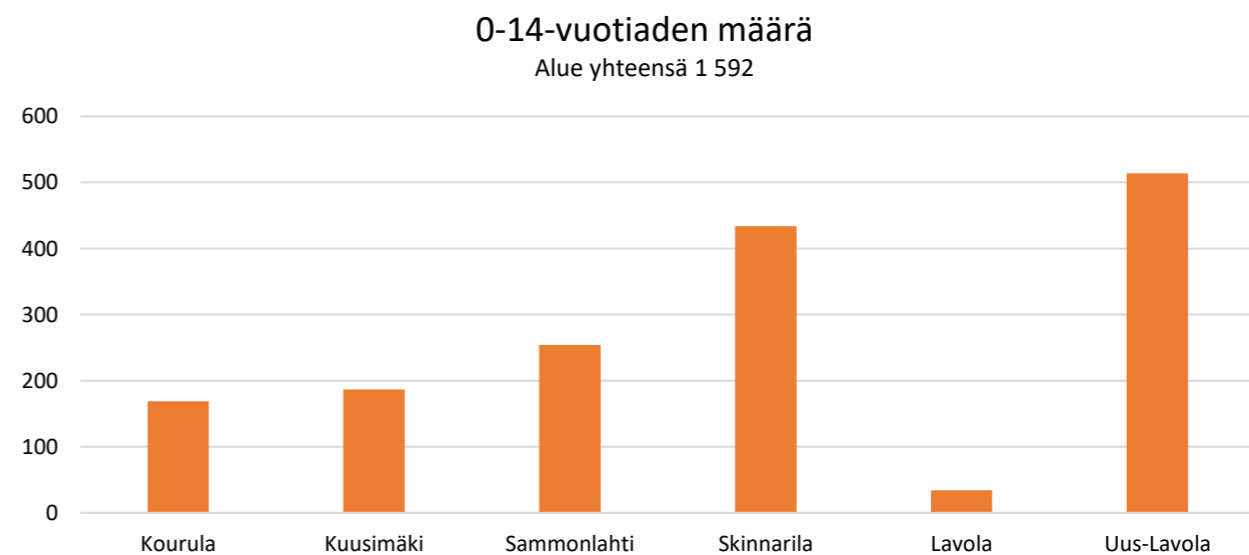
Kuva 18. Perhetyyppijakauma. Lapsitalouksiin lasketaan kuuluviksi kaikki taloudet, joissa vähintään yksi jäsen on alle 18-vuotias. Vastaavasti eläkeläisten talouksiin luetaan kaikki kotitaloudet, jonka jäsenistä vähintään yksi on yli 65-vuotias. Mikäli alle 18-vuotias asuu pysyvästi taloudessa, jossa ainakin yksi jäsen on yli 65-vuotias, kyseinen kotitalous lasketaan kuuluvaksi kumpaankin luokkaan.

kotitalouksista oli suurin Uus-Lavolan alueella, jossa määrä oli 28,4 %, muiden kaupunginosien määrien jäädessä alle 20 prosenttiin. Kourulassa lapsiperheitä oli 11,2 % kaikista kotitalouksista, Kuusimäellä 13,8 %, Sammonlahdessa 14,2 %, Skinnarilassa 9,6 % ja Lavolassa 18,2 %.

Eläkeläisten perheitä, joissa vähintään yksi jäsen oli yli 65-vuotias, oli eniten Lavolan alueella (42,7 %). Skinnarilassa eläkeläisten kotitalouksia oli alueista vähiten, vain 13,1 %. Muissa kaupunginosissa eläkeläisten kotitalouksia oli kaikista kotitalouksista noin 30 %.

	Kotitaloudet yhteensä	Yksinasuvien taloudet	Nuorten yksinasuvien taloudet
Kuusimäki	925	499	166
Kourula	1059	643	254
Sammonlahti	1298	733	235
Skinnarila	2774	1587	1068
Lavola	110	27	3
Uus-Lavola	1206	351	73
Suur-Sammonlahti	7372	3840	1799

Kuva 19. Yksinasuvien määrä kaupunginosittain. Nuoriin yksinasujiin luetaan kaikki alle 35-vuotiaat yksinasujat.

Kuva 20. Lasten määrä kaupunginosittain.

2.2 Asukkaiden toiminta

Asukkaiden pääasiallista toimintaa tarkastellessa asukkaat jaetaan alle 14-vuotiaisiin lapsiin, opiskelijoihin, työllisiin, työttömiin, eläkeläisiin sekä näiden kategorioiden ulkopuolelle jääviin asukkaisiin. Muut-kategoriaan kuuluvat esimerkiksi varusmiehet.

Suur-Sammonlahden alueella on yhteensä 1 592 alle 14-vuotiaista lasta. Asukasmäärään suhteutettuna lasten määrä on korkein Uus-Lavolassa (18,2 %). Määrä on muihin kaupunginosiin verrattuna lähes kaksinkertainen. Vähiten lapsia on Kourulan ja Skinnarilan alueilla, joissa molemmissa lapsia on alle 10 % väestöstä.

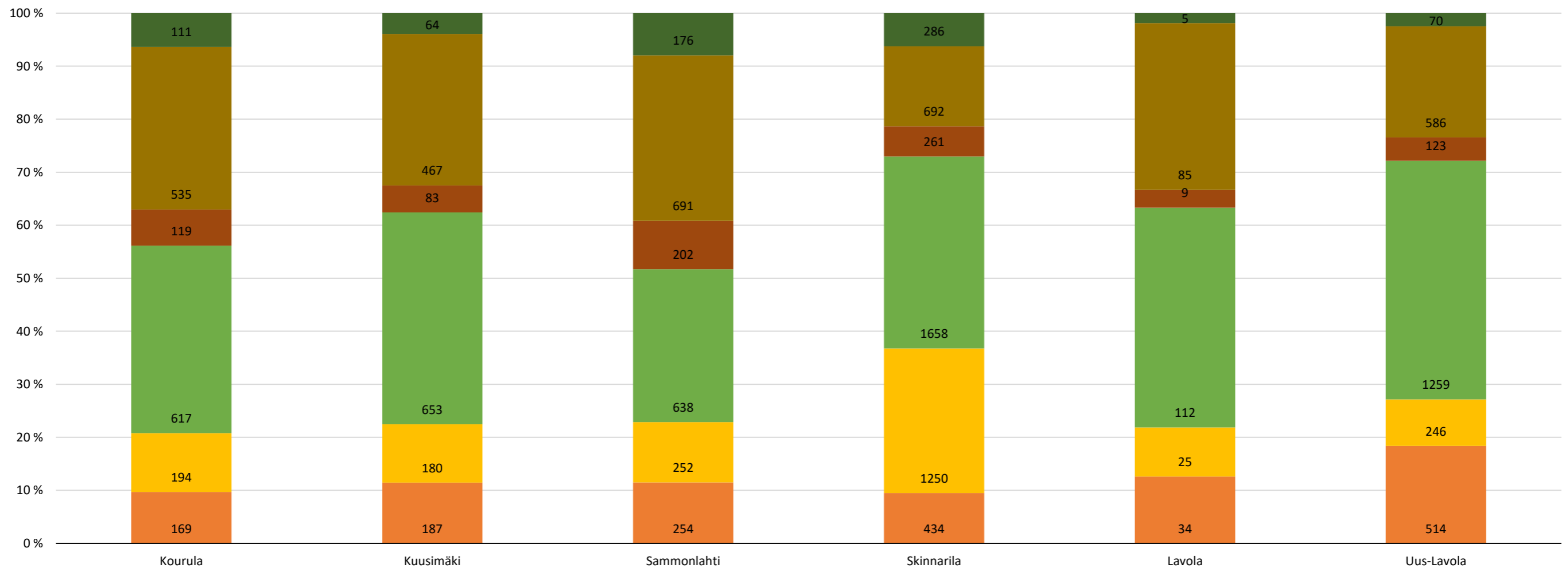
Yli puolet hankealueen 2 147 opiskelijasta asuu Skinnarilassa. Opiskelijoita on Skinnarilan alueella 27,1 % kaikista asukkaista, yhteensä 1 250. Loput opiskelijat olivat jakaantuneet melko tasaisesti muiden

kaupunginosien alueille. Kourulassa asui yhteensä 194, Kuusimäellä 180, Uus-Lavolassa 246 ja Sammonlahdessa 252 opiskelijaa. Lavolassa päätoimisia opiskelijoita asui vain 25. Opiskelijoiden suhteellinen määrä vaihtelee 8,7 % ja 11,4 % välillä.

Valtaosa väestöstä on Sammonlahtea lukuun ottamatta jokaisessa kaupunginosassa työllisiä. Työllisten suhteellinen osuus vaihtelee Sammonlahden 28,8 prosentista Uus-Lavolan 44,6 prosenttiin. Vastaavasti työttömiä on Sammonlahdessa eniten, 9,1 % väestöstä, ja Lavolassa vähiten, 3,3 %.

Eläkeläisten määrä Suur-Sammonlahdessa on korkea. Eläkeläisin on yhteensä 3 056, eli 23 % alueen väestöstä. Kourulassa, Kuusimäellä, Sammonlahdella ja Lavolassa eläkeläisiä on noin 30 % kaikista asukkaista. Uus-Lavolassa ja etenkin Skinnarilassa määrät ovat huomattavasti matalampia, 20,8 % ja 15 % kaikista asukkaista.

Asukkaiden pääasiallisen toiminnan jakautuminen

Kuva 21. Asukkaiden pääasiallinen toiminta kaupunginosittain. Luokkaan "muut" luetaan kuuluvaksi ne työvoiman ulkopuolelle jäävät, jotka eivät kuulu muihin mainittuihin luokkiin. Tähän luokkaan lasketaan muun muassa varusmiespalvelustaan suorittavat henkilöt.

2.3 Koulutus

Vuonna 2019 Suur-Sammonlahden asukkaista noin 79 %:lla oli jokin peruskoulun jälkeinen tutkinto. 18-vuotta täyttäneistä asukkaista noin 53 % oli suorittanut toisen asteen tutkinnon, noin 14 % alemman korkeakoulututkinnon ja noin 12 % ylemmän korkeakoulututkinnon.

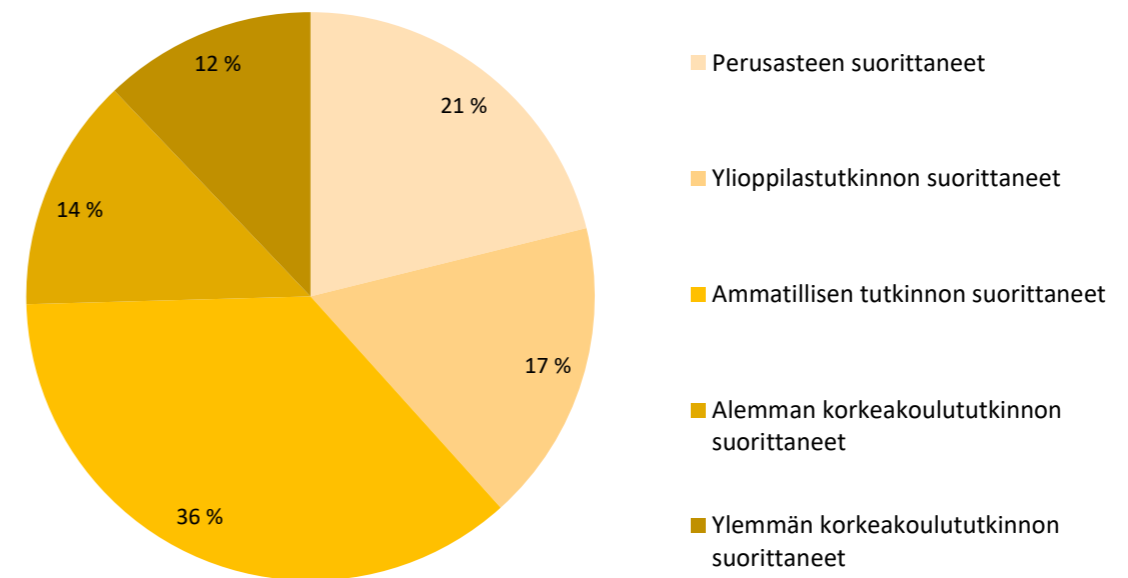
Alueellisessa tarkastelussa tutkinto-osuuksissa oli vaihtelua. Kourulan ja Uus-Lavolan asukkaista 54 %, Kuusimäen asukkaista 52 %, Lavolan asukkaista 50 %, Sammonlahden asukkaista 49 % ja Skinnarilan asukkaista 56 % oli suorittanut toisen asteen tutkinnon. Korkeakoulutettuja puolestaan oli Kourulassa 20 %, Kuusimäellä, Lavolassa ja Skinnarilassa 27 %, Uus-Lavolassa 29 % ja Sammonlahdessa 21 %. Ainoastaan perusasteen suorittaneiden määrä oli korkeimmillaan Sammonlahdessa (30 %) ja Kourulassa (26 %). Kuusimäellä vailla toisen asteen tutkintoa olevien määrä oli 21 %, Lavolassa 23 % ja Uus-Lavolassa ja Skinnarilassa kummassakin 17 %.

Vuodesta 2010 lähtien ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jääneiden osuus on pienentynyt kaikissa kaupunginosissa. Voimakkainta muutos on ollut Kourulassa, jossa jatkokouluttamattomien määrä on tippunut jopa 9 prosenttiyksikköä vuoteen 2018 mennessä. Tutkinnon suorittaneiden määrät ovat vastaavasti kohonneet tasaisesti kaikissa kaupunginosissa.

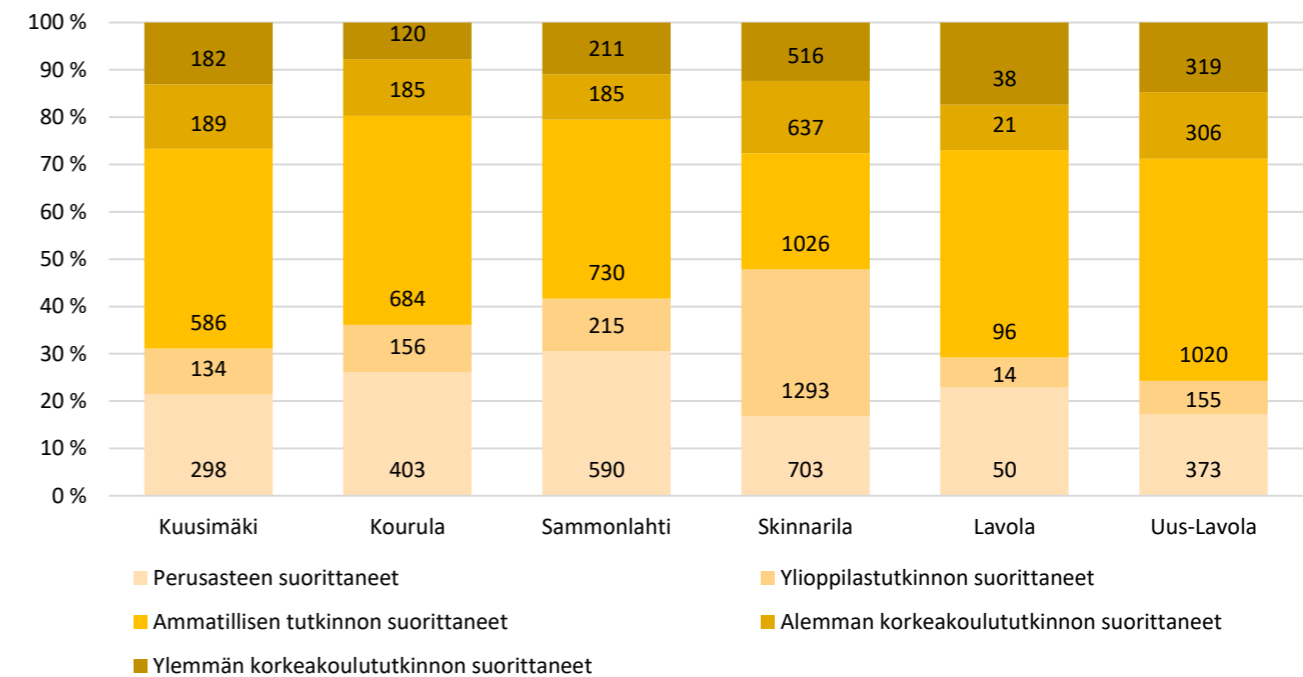
Kuva 22. Skinnarilan kampus. Lappeenrannan–Lahden teknillinen yliopisto ja Saimaan ammattikorkeakoulu houkuttelevat nuoria opiskelijoita muuttamaan alueelle ja nostavat etenkin ylioppilastutkinnon suorittaneiden määrää hankealueella. Yhteensä vuonna 2018 LUT-yliopistossa opiskeli 5 217 opiskelijaa ja LAB-ammattikorkeakoulussa 3 363 opiskelijaa (Tilastokeskus 2018, opiskelijat ja tutkinnot).

Tutkintoaste

Kuva 23. Koulutusastejakauma hankealueella.

Koulutusjakauma kaupunginosittain

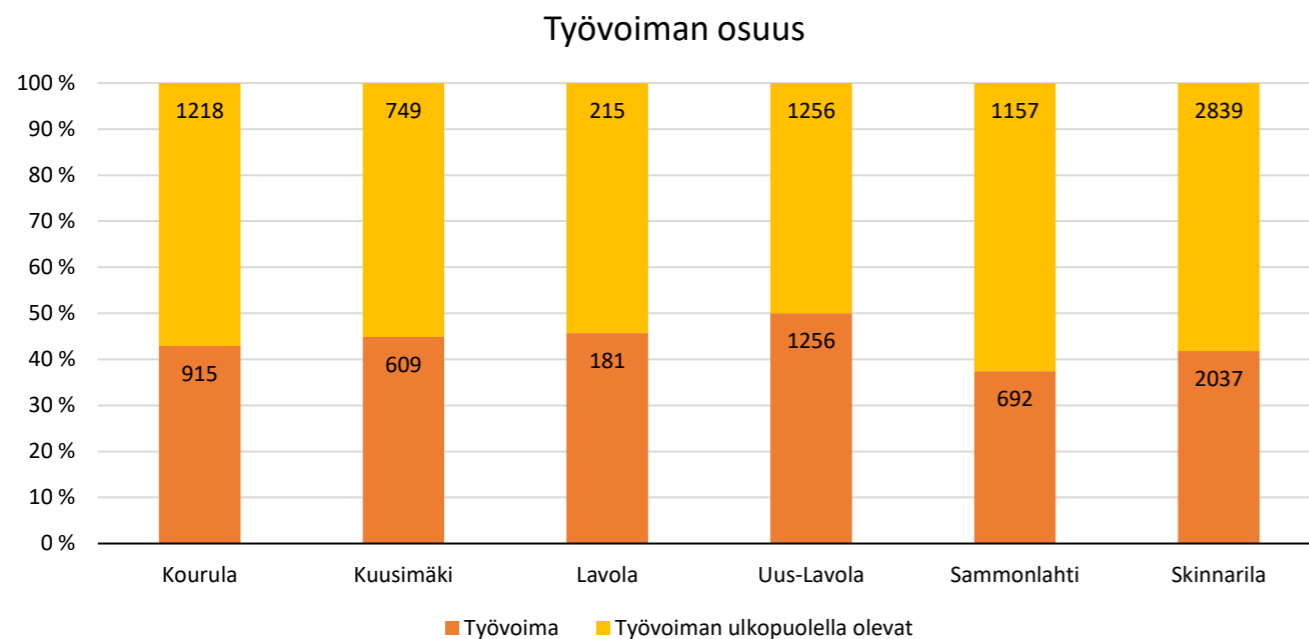
Kuva 24. Koulutusastejakauma kaupunginosittain. Skinnarilassa korkeakouluopiskelijoiden vaikutus näkyy ylioppilastutkinnon suorittaneiden verrattain korkeassa määrässä.

2.4 Työvoima

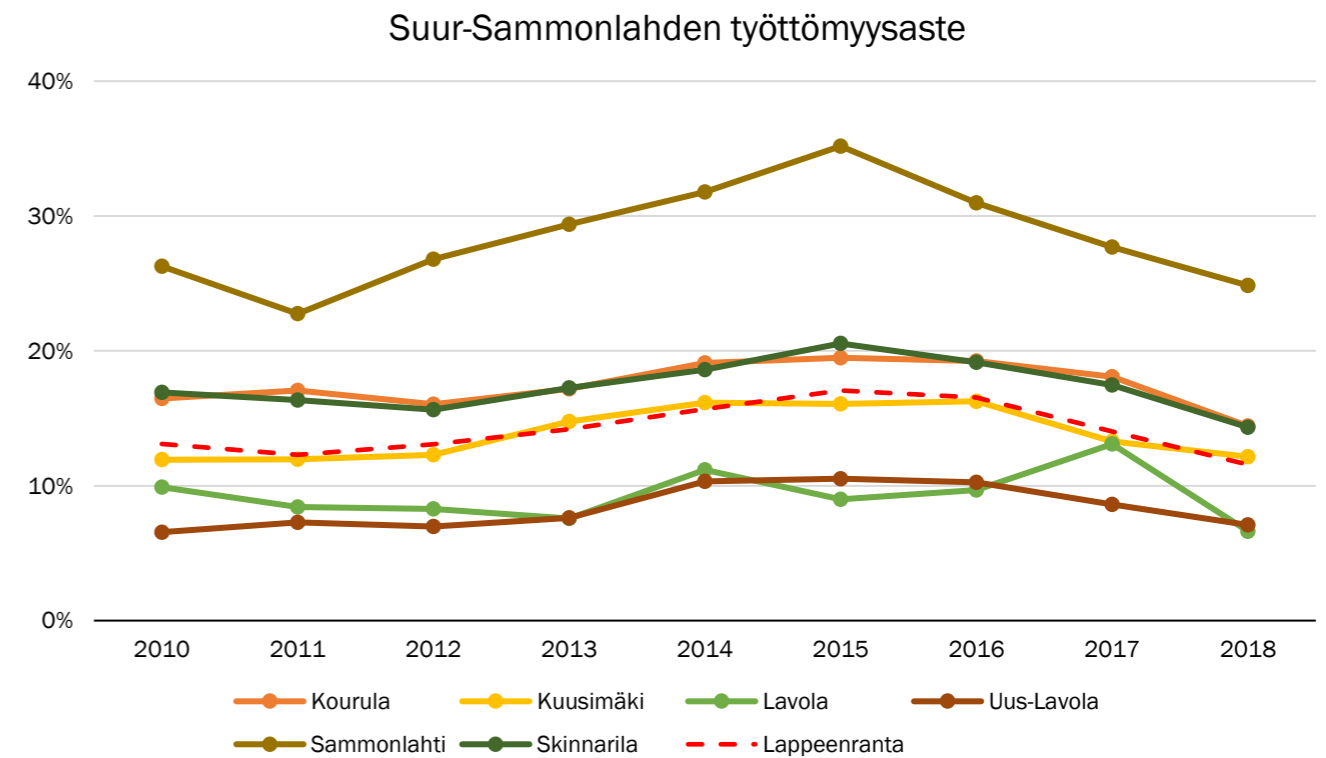
Työvoima muodostuu työllisistä ja työttömistä asukkaista. Lähes kaikissa Suur-Sammonlahden kaupunginosissa työvoiman ulkopuolisten osuus ylittää työvoimaan kuuluvien osuuden. Syyt korkeaan työvoiman ulkopuolisten osuuteen vaihtelevat alueiden välillä. Esimerkiksi Skinnarilassa merkittävä osuus asukkaista on päätoimisia opiskelijoita. Lavolassa, Sammonlahdessa ja Kourulassa puolestaan eläkeläisten määrät ovat muita kaupunginosia korkeampia.

Myös työllisten ja työttömien keskinäinen suhde vaihtelee kaupunginosien välillä. Suur-Sammonlahden työttömyysaste oli vuonna 2018 hieman Lappeenrannan keskitasoa korkeampi. Vuoden 2018 työttömyysaste koko kaupungissa oli 11,4 %, kun se hankealueella oli 13,6 %. Osa-alueiden väliset erot ovat kuitenkin huomattavia: työttömyysaste Lavolassa oli 6,6 %, Uus-Lavolassa 7,1 %, Kuusimäellä 12,2 %, Kourulassa 14,4 % ja Skinnarilassa 14,3 %, kun taas Sammonlahdessa jopa 24,9 %.

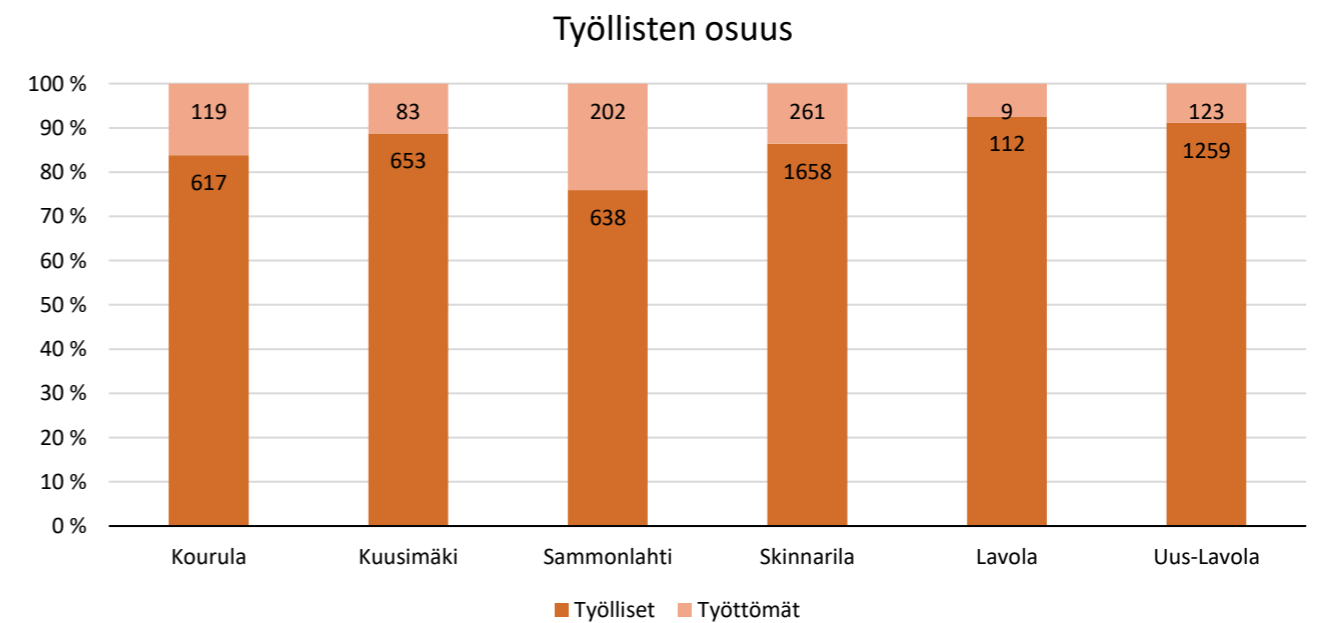
Työttömyystilanne on vaihdellut viime vuosikymmenen aikana. Vuonna 2010 työttömiä oli Kourulassa 16,5 %, Kuusimäellä 11,9 %, Lavolassa 9,9 %, Uus-Lavolassa 6,6 %, Sammonlahdessa 26,3 % ja Skinnarilassa 16,9 % työvoimasta. Alhaisimmillaan työttömyys oli tarkastelujakson alku- ja loppupäissä. Korkeimmillaan työttömyys oli Lavolaa lukuun ottamatta kaikilla Suur-Sammonlahden osa-alueilla vuonna 2015, jolloin se ylitti Sammonlahdessa 25 % rajan. Tämän jälkeen työllisyys on kaikkialla hankealueella noussut.

Kuva 25. Työvoimaan kuuluvien ja työvoiman ulkopuolisten välinen suhde vuonna 2018.

Kuva 26. Työttömyysasteen kehitys hankealueella viimeisen kymmenen vuoden aikana verrattuna kaupungin keskiarvoon. Tarkastelu on tehty tilastoalueittain.

Kuva 27. Työvoiman jakautuminen vaihtelee kaupunginosien välillä, tarkasteluvuosi 2018. Aineisto poimittu ruututietokannasta.

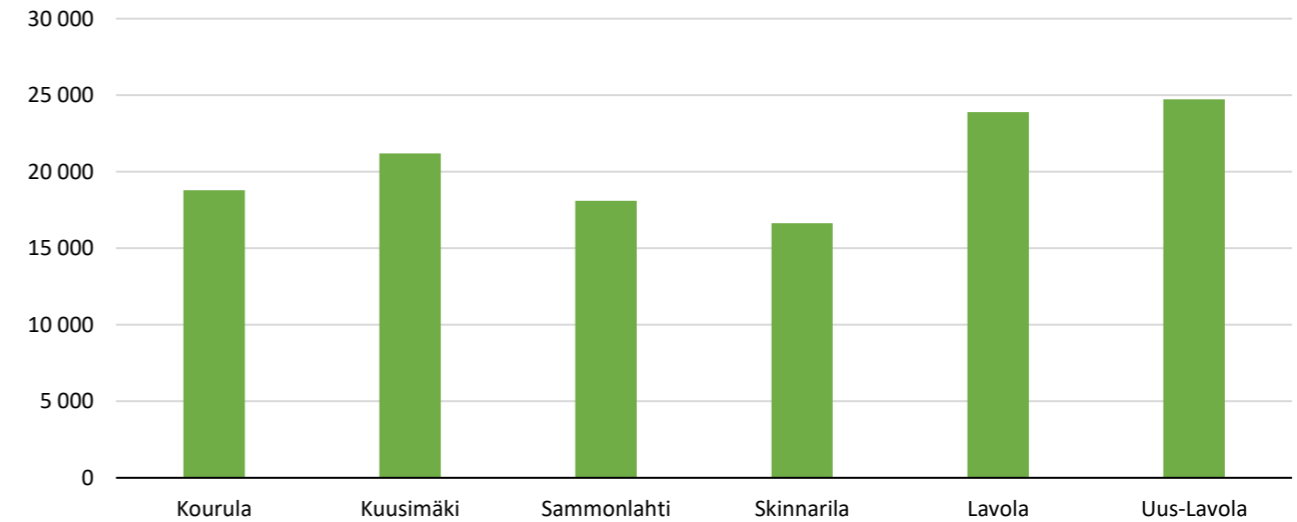
2.5 Tulotaso

Keskimääräiset tulot jäivät Suur-Sammonlahden alueella koko kaupungin keskiarvoa matalammiksi vuonna 2018. Keskimääräiset tulot asukasta kohden olivat Lappeenrannassa 23 558 euroa vuodessa, kun hankealueen keskiarvo jäi 22 198 euroon. Kaupunginosakohtaiset keskimääräiset tulot olivat Kourulassa 18 798 euroa, Kuusimäellä 21 192 euroa, Lavolassa 23 900 euroa, Uus-Lavolassa 24 198 euroa, Sammonlahdessa 18 109 euroa ja Skinnarilassa 16 626 euroa.

Tuloeroja voidaan tarkastella vertailemalla asukkaiden jakautumista tuloluokkiin tulokymmenysten mukaan. Alimpaan tuloluokkaan kuuluvat tulokymmenykset 1–2, keskimmäiseen 3–8 ja ylimpään 9–10. Tulojakaumaa tarkastellessa (Kuva 29.) havaitaan, että sekä Lavola että Uus-Lavola edustavat pitkälti keskiarvoa, jossa alimpaan ja ylimpään tuloluokkaan kuuluvia on molempia noin 20 % väestöstä. Muissa hankealueeseen kuuluvissa kaupunginosissa tulotaso alittaa myös tulojakaumaa tarkastellessa keskiarvon. Ylimpään tuloluokkaan kuuluvia on Kourulassa, Kuusimäellä, Sammonlahdessa ja Skinnarilassa kussakin noin 10 % väestöstä. Alimpaan tuloluokkaan kuuluvien osuus puolestaan ylittää Kuusimäkeä lukuun ottamatta näissä kaupunginosissa 30 % rajan. Skinnarilassa alimpaan tuloluokkaan kuuluvia on jopa 45 % asukkaista.

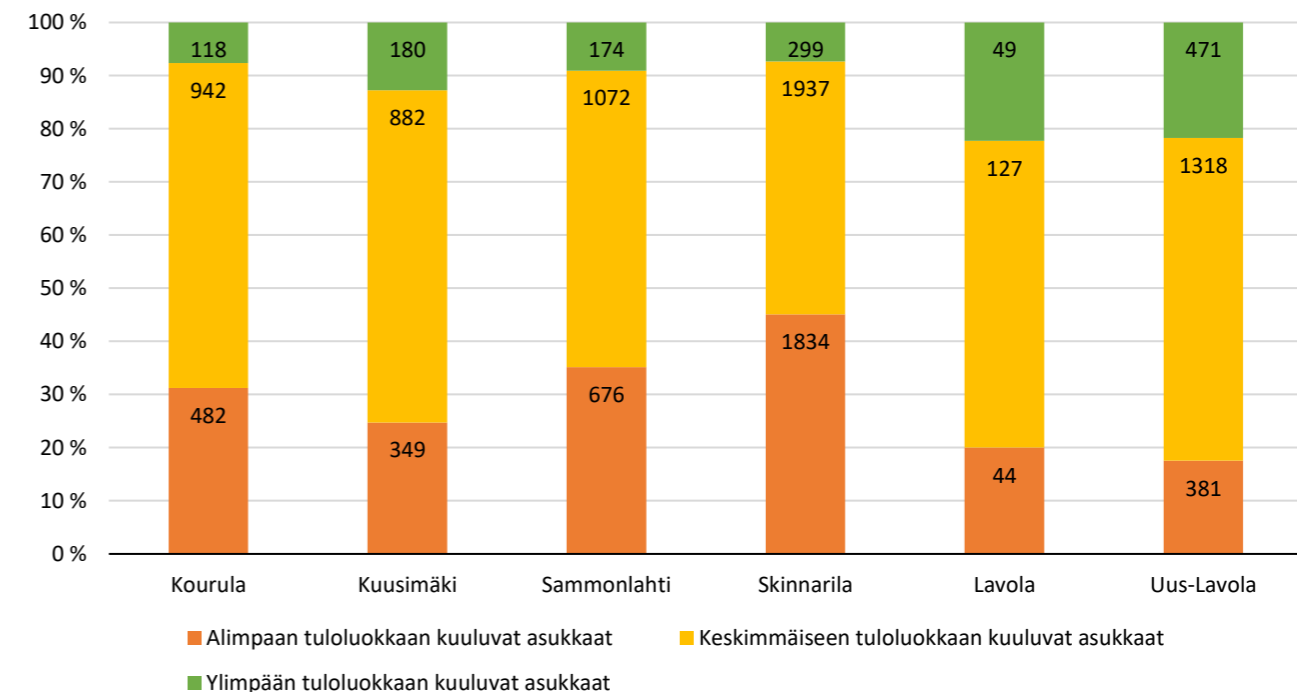
Vuoteen 2010 verrattuna yleinen tulotaso on lähes koko Lappeenrannan alueella kohonnut ja myös Kourulan alueella tulot olivat vuonna 2018 keskimäärin noin 100 euroa ja Uus-Lavolan alueella jopa 900 euroa vuoden 2010 tasoa korkeammat. Tulotaso oli kuitenkin kaikkien muiden Suur-Sammonlahden kaupunginosien alueella laskenut vuoden 2010 tasoon verrattuna. Lavolassa lasku oli noin 120 euroa, Sammonlahdella noin 40 euroa ja Skinnarilassa 830 euroa aiempaan tasoon nähden. Tulotasot ja kaupunginosien väliset tuloerot ovat kuitenkin pysyneet kautta alueen hyvin tasaisina.

Asukkaiden keskitulot

Kuva 28. Keskitulot vaihtelivat kaupunginosien välillä merkittävästi.

Tulojakauma, tuloluokat

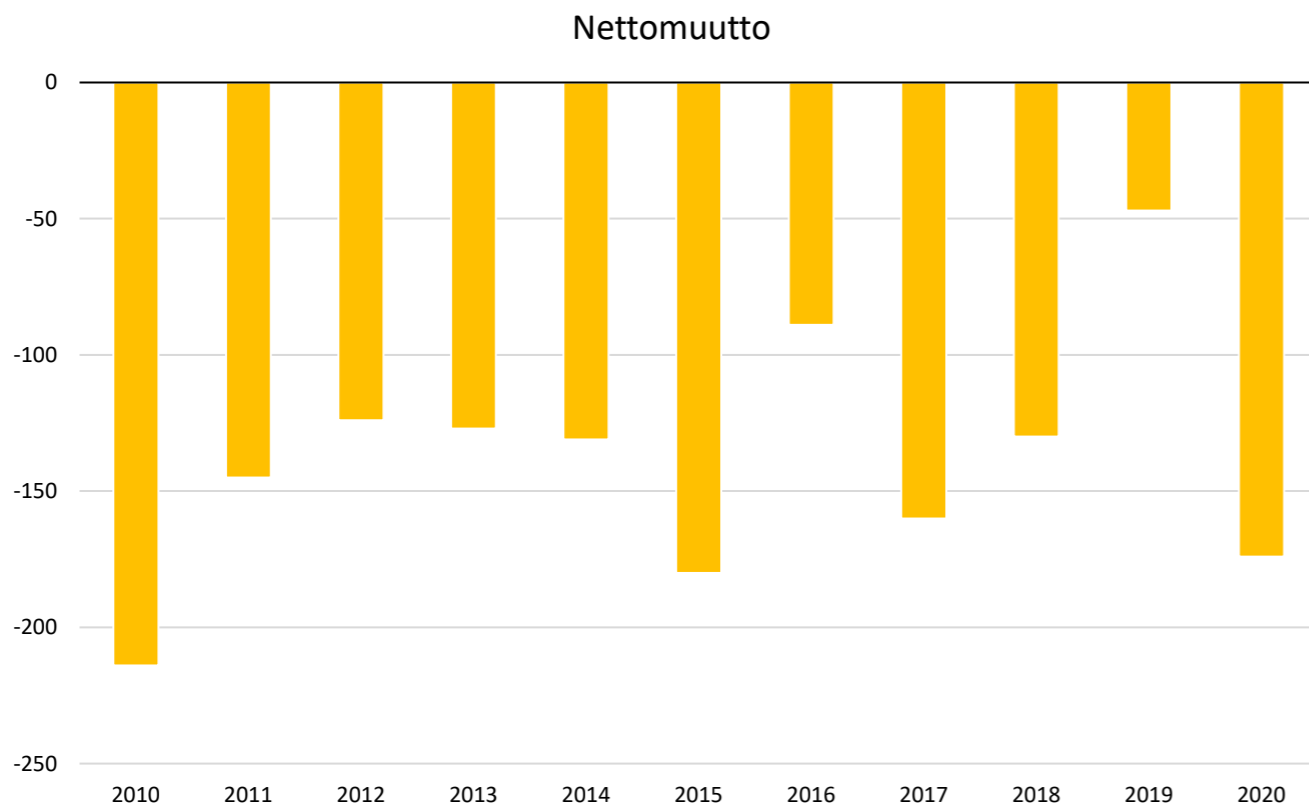
Kuva 29. Valtaosa alueen asukkaista kuuluu keskimmäiseen tuloluokkaan.

2.6 Muuttoliike

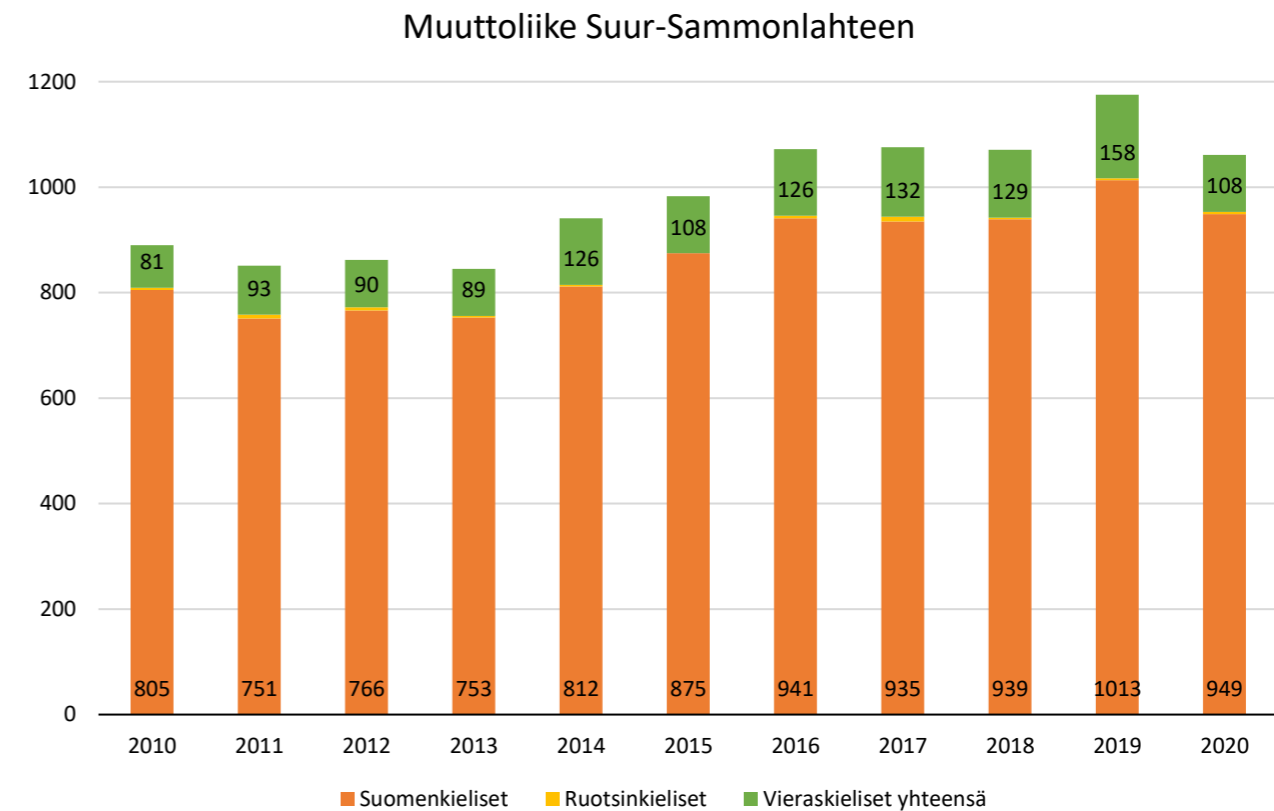
Lappeenrannan kaupungin ulkopuolelta Suur-Sammonlahteen tulevien muuttajien määrä on viimeisten kymmenen vuoden aikana kasvanut. Korkeimmillaan muuttajien määrä oli vuonna 2019, jolloin muuttajia oli yhteensä 1 044. 2020 muuttajia oli vähemmän, etenkin vieraskielisten muuttajien osuus väheni kolmanneksella. Koronaviruspandemia on saattanut osaltaan vaikuttaa muuttomäärien laskuun. Vuoden 2020 918 muuttajasta 658 asettui Skinnarilan alueelle, 134 Kourulaan, 124 Sammonlahteen, 102 Kuusimäen alueelle ja 43 Uus-Lavolaan.

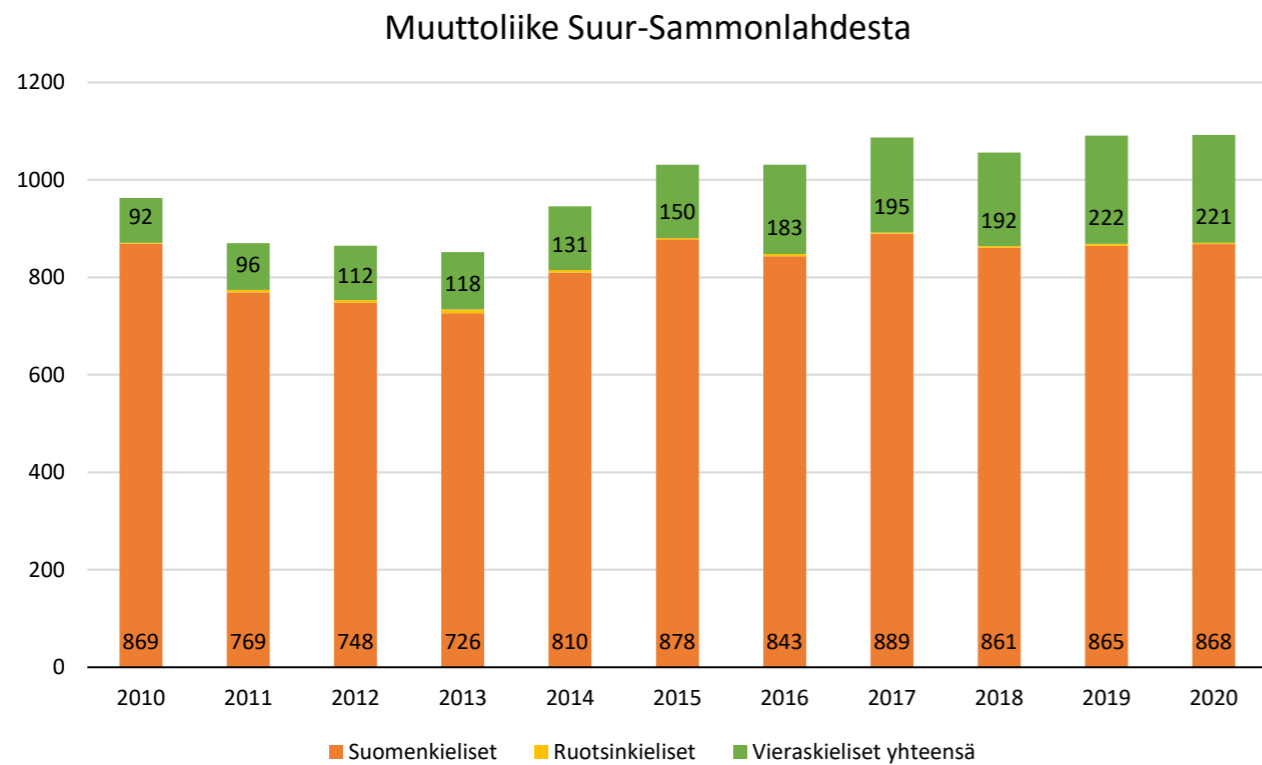
Alueelle muuttamisen ohella myös kunnan ulkopuolelle suuntautunut poismuutto on kasvanut tasaisesti vuodesta 2013 lähtien. Korkeimmillaan poismuutto oli vuonna 2020 jolloin alueelta muutti yhteensä 1 092 asukasta. Poismuuttajien määrä on ylittänyt tuhannen muuttajan rajan joka vuosi vuoden 2015 jälkeen. Vieraskielisten poismuuttajien määrä on kasvanut vuosi vuodelta. Eniten muutetaan pois Skinnarilan alueelta. Vuonna 2020 muuttajia lähti Skinnarilasta 668, Kourulasta 133, Kuusimäeltä 106, Sammonlahdesta 105, Uus-Lavolasta 73 ja Lavolasta 7.

Suur-Sammonlahden kaupunginrajat ylittävä nettomuutto on ollut koko viime vuosikymmenen negatiivista. Korkeimmillaan muuttotappio oli vuonna 2010, jolloin poismuuttajien määrä ylitti tulijat 214 asukkaalla. Vuonna 2020 muuttotappio oli 174 asukasta.

Kuva 30. Poismuuttajien määrä koko tarkastelujakson ajan ylittänyt uusien muuttajien määrän.

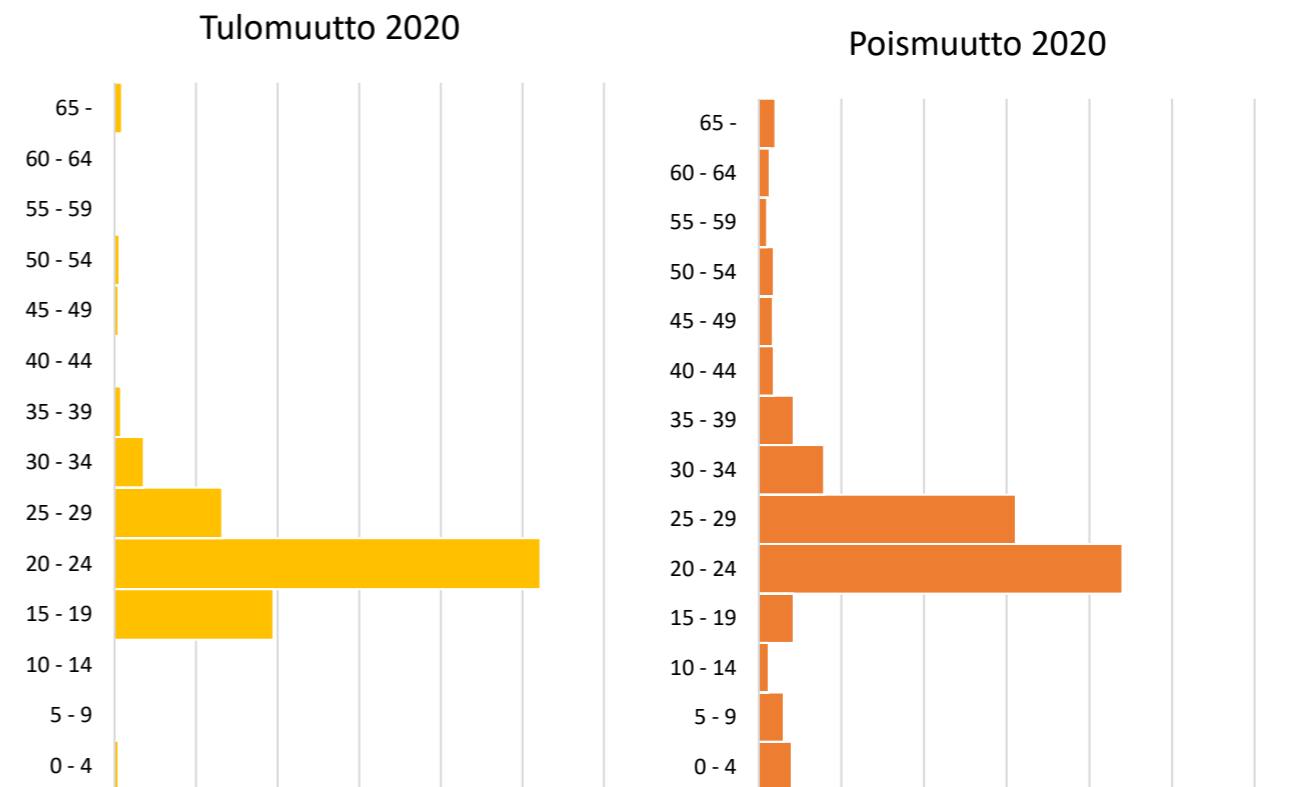
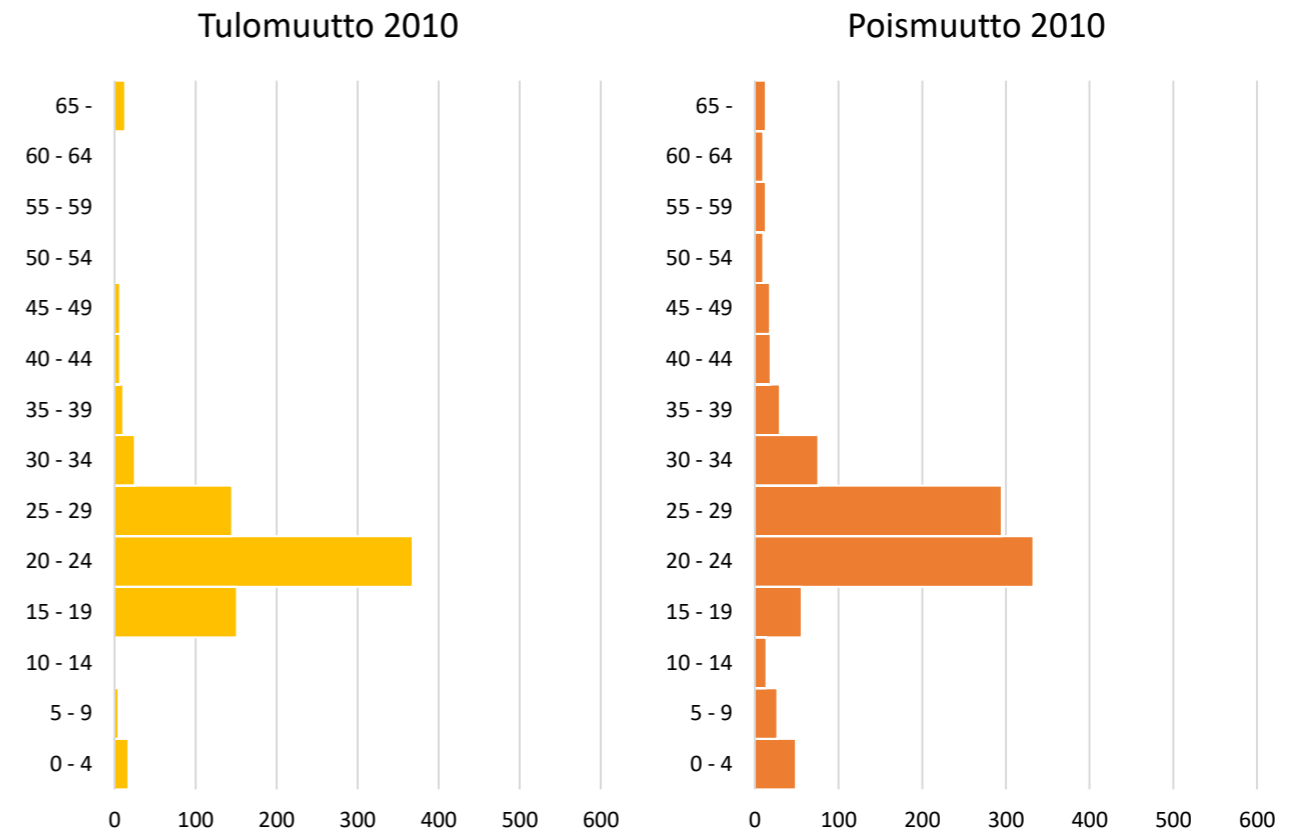

Kuva 31. Muuttoliikkeet muista kunnista hankealueelle ja sieltä pois kunnanrajan yli. Muuttajat on eroteltu kielitaustan mukaan.

Muuttoliikettä tarkastellessa ikäryhmittäin havaitaan, että valtaosa sekä alueelle että sieltä pois muuttavista on nuoria tai nuoria aikuisia. Tämä on havaittavissa kaikissa hankealueen kaupunginosissa. Valtaosa muuttajista suuntaa kuitenkin Skinnarilaan. On syytä olettaa, että valtaosa alueella tapahtuvasta kuntien välisestä muutosta liittyy opiskeluun Skinnarilan kampuksella. Poismuuttoa tarkastellessa näyttää kuitenkin myös siltä, että valtaosa alueella opiskelevista nuorista muuttaa opintojensa jälkeen pois Lappeenrannasta. Tämä ilmiö pätee muuttajiin näiden kielitaustasta huolimatta. Poismuuttajien nuorten määrän ylittäessä alueelle muuttavien määrän voidaan olettaa, että myös osa alueelta kotoisin olevista nuorista aikuisista muuttaa opintojensa jälkeen kunnan rajojen ulkopuolelle.

Sisäänmuuttajista lähes kaikki ovat nuoria aikuisia, mutta poismuuttoa tapahtuu jonkin verran myös muissa ikäluokissa. Määrät ikäluokkien 20–34 ulkopuolella ovat alle 50 asukasta vuodessa, mutta jokaisessa ikäluokassa poismuuttoa kuitenkin esiintyy. Ikäryhmien väliset suhteet ovat pysyneet hyvin samankaltaisina viimeisten kymmenen vuoden ajan.

Kuva 32. Muuttoliike ikäryhmittäin. Muutokset ikäluokkien välisissä suhteissa ovat viimeisen 10 vuoden aikana olleet pieniä.

2.7 Toimialat

Vuonna 2018 Suur-Sammonlahden alueella oli yhteensä 3 247 työpaikkaa. Näistä 2 207 (68 % kaikista työpaikoista) sijaitsi Skinnarilan alueella. Sammonlahden alueella työpaikoista sijaitsi 425, Lavolassa 310, Kourulassa 192, Uus-Lavolassa 63 ja Kuusimäessä 49.

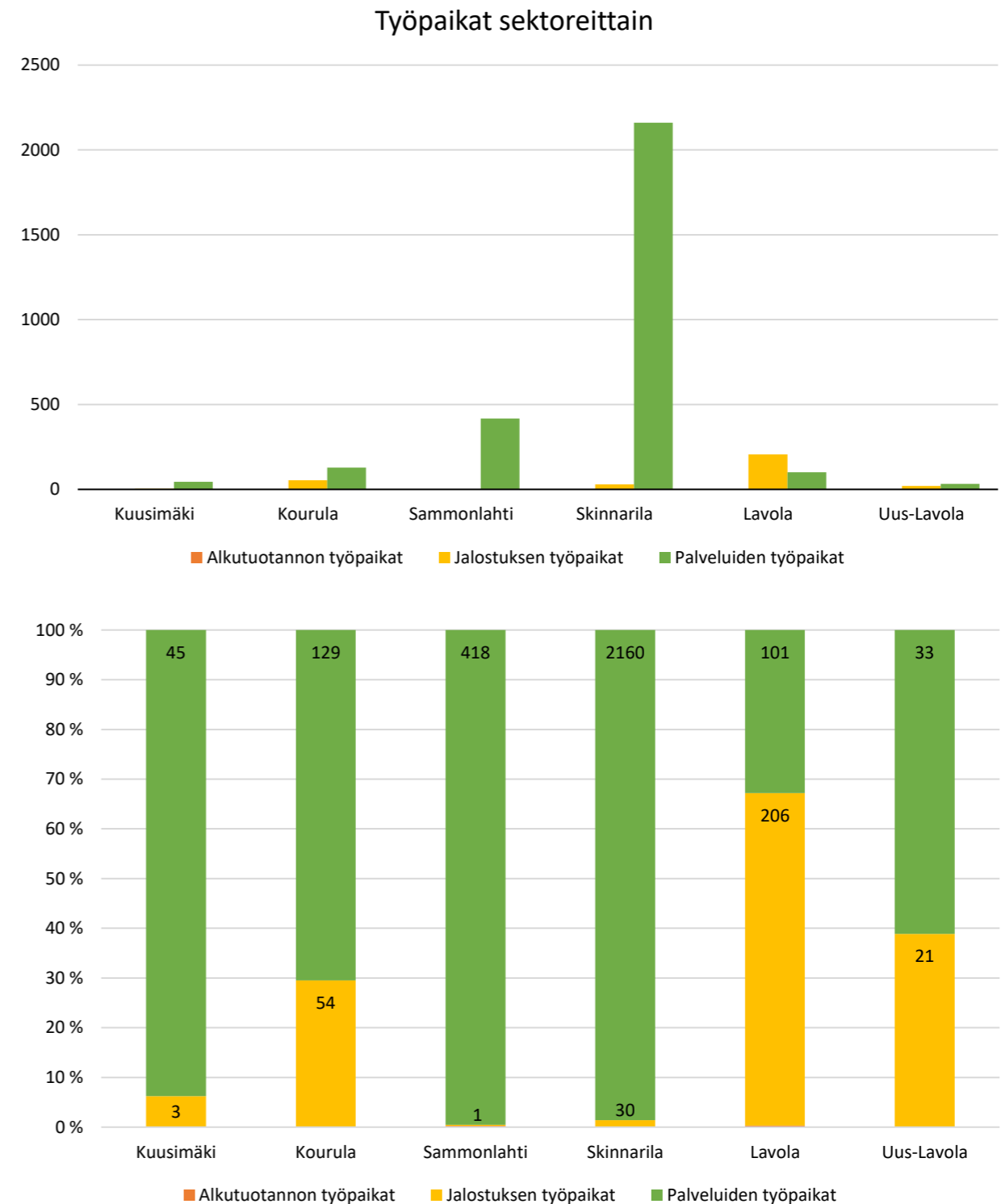
Tilastokeskuksen ruututietokannan mukaan tarkasteltuna eniten työllistävät toimialat Kourulassa olivat terveys- ja sosiaalipalvelut (78), teollisuus (49) sekä tukku ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja -pyörien korjaus (27). Työpaikat ovat keskittyneet alueen eteläosan teollisuusalueelle sekä aluekeskukseen.

Lavolan alueella työpaikkoja oli eniten rakentamisen (151), teollisuuden (55) sekä kuljetuksen ja varastoinnin (43) toimialoilla. Työpaikat sijaitsevat lähinnä kaupunginosan eteläosaan sijoittuvalla teollisuusalueella.

Uus-Lavolassa ja Kuusimäessä työpaikkoja oli muita kaupunginosia selvästi vähemmän. Eniten työllistävät toimialat Uus-Lavolassa olivat rakentaminen (21) sekä kuljetus ja varastointi (14). Kuusimäessä suurimmat toimialat olivat taiteet, viihde ja virkistys (20) sekä majoitus- ja ravitsemustoiminta (8).

Sammonlahden alueella eniten työllistävät toimialat olivat terveys- ja sosiaalipalvelut (162), koulutus (105) ja ammatillinen, tieteellinen ja teknillinen toiminta (70). Kaupunginosan työpaikat ovat keskittyneet aluekeskukseen, Sammontorin ympäristöön.

Skinnarilassa yhteensä 1 121 työpaikkaa liittyi koulutukseen. Skinnarilan korkeakoulujen ja muiden Suur-Sammonlahdessa sijaitsevien koulutuksen toimipisteiden ansiosta koulutus on koko alueen eniten työllistävä toimiala. Muista toimialoista suurimmat olivat Skinnarilan alueella informaatio ja viestintä (341), julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus (144) sekä terveys- ja sosiaalipalvelut (132). Lähes kaikki Skinnarilan kaupunginosan työpaikat sijaitsevat kaupunginosan pohjoisosassa, korkeakoulukampuksella tai sen ympäristössä.

Kuva 33. Työpaikat talouden osa-alueiden mukaan. Valtaosa Suur-Sammonlahden työpaikoista sijaitsee Skinnarilan kampuksella. Alkutuotannon työpaikkoja oli vuonna 2017 Suur-Sammonlahdella yhteensä kolme.

3 Fyysinen rakenne

3.1 Alueen rakentuminen

Vaikka Suur-Sammonlahden alueella on muutama jopa 1800-luvulta peräisin oleva rakennus, alkoi alueen rakentaminen kunnolla vasta yliopiston aukeamisen myötä 1970-luvulla. Tätä ennen rakennuskanta oli hyvin pientalovoittoista ja keskittyi lähinnä Kourulan eteläosiin, Lavolaan ja Lavolantien varrelle nykyisen Uus-Lavolan alueelle. Näitä Lappeen kunnan alueita palvelemaan oli rakennettu Lavolan koulu 1940-luvun aikana. Näitä alueita ennen rakentaminen oli maaseutumaista ja vanhimmat rakennukset ovatkin Skinnarin tila Skinnarilan kaupunginosan keskiosassa ja Skinnarilan hovi, joka on vanha huvilarakennus alueen pohjoisosassa. 1950-luvun molemmin puolin rakennettujen pientalojen lisäksi alueelle tehtiin uusia asuinkerrostalokokonaisuuksia ja mm. 1970-luvulla Skinnarilan nykyisen aluekeskuksen tuntumaan syntyi uusi asuinkerrostaloalue. Myös Kourulan aluekeskuksen ja Huhtiniemen alueen kerrostaloista pääosa on rakennettu 1970-luvulla. Osa Huhtiniemen kerrostaloista on rakennettu jo 1960-luvulla. 1970- ja -80-luvuilla rakennettiin myös pientaloalueita muun muassa Skinnarilaan Orioninkadun pohjoispuolelle sekä Uus-Lavolaan Merenlahdentien ja Sammonlahdenkadun risteuksen ympäristöön sekä Sammonlahteen Rantaniitynkadun tuntumaan. Sammonlahti oli ennen 1980-lukua käytännössä rakentamaton, ja 1980-luvusta alkaen ranta-alueelle rakennettiin keskuksen lisäksi myös kokonaan uusi pientaloalue.

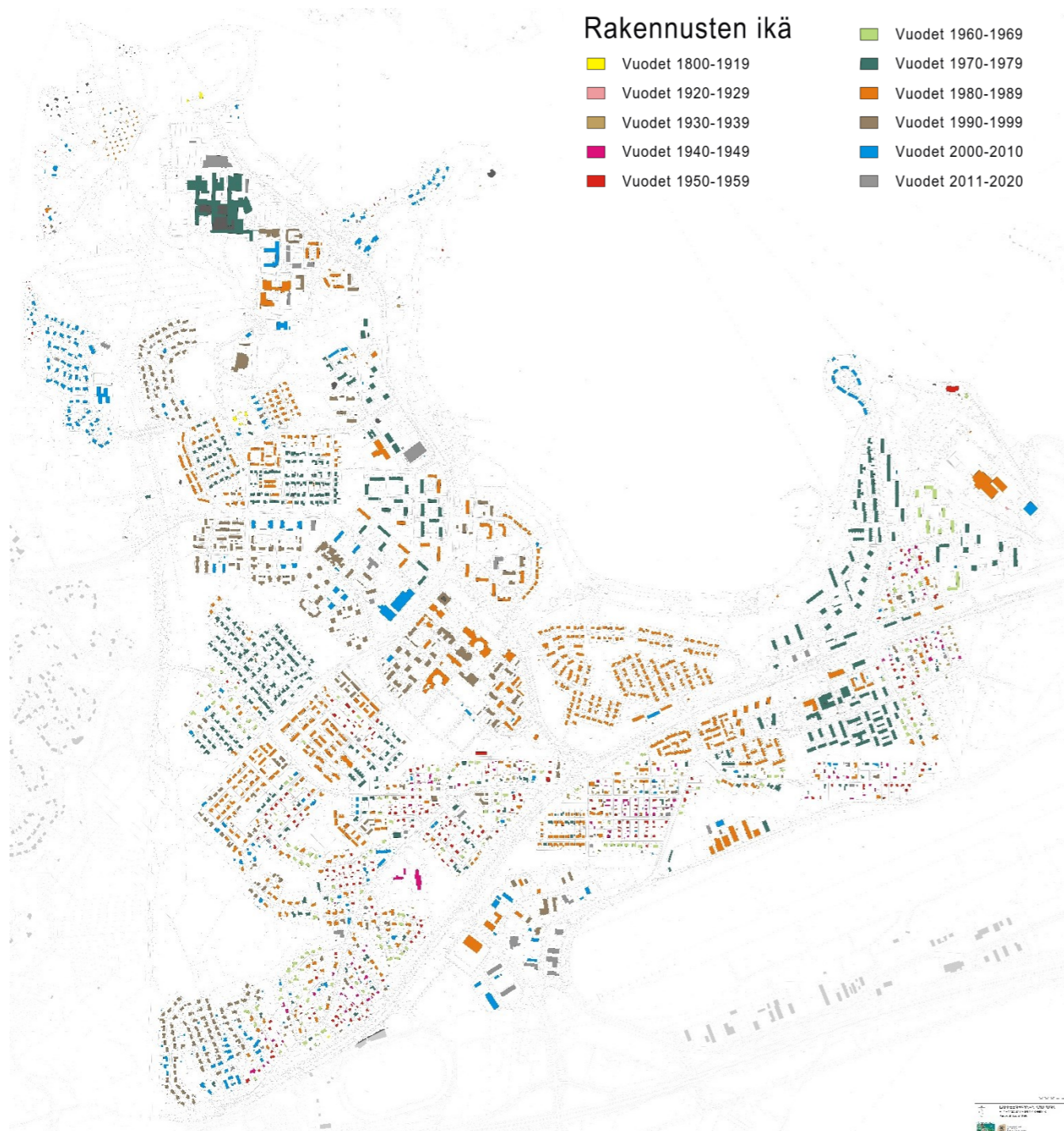
1980-luvun loppuun mennessä valtaosa Suur-Sammonlahden alueen nykyisistä rakennuksista oli rakennettu. Vanhoja pientaloalueita täydennysrakennettiin vuosikymmenen kuluessa eri puolilla aluetta. Kourulan, Uus-Lavolan ja Skinnarilan asuinkerrostaloalueita laajennettiin uusilla kerros- ja rivitalorakennuksilla. Myös kerrostalojen määrä kasvoi ja uusia rakennuksia rakennettiin sekä nykyisen keskuksen alueelle että alueen pohjoisosaan. Suur-Sammonlahden koulurakennukset, suurin osa Kourulan teollisuusalueen rakennuksista, Sammontori ja Teknologiapuiston vanhimmat rakennukset ovat kaikki rakennettu ennen vuotta 1990.

1990-luvulta peräisin olevia rakennuksia on alueella jo selvästi 1980-luvulla rakennettuja vähemmän. Uusia rakennuksia tehtiin esimerkiksi Sammonlahden aluekeskukseen, jossa asuinkerrostaloilla täydennettiin olemassa olevaa kaupunkirakennetta. Lisäksi alueelle rakennettiin muutama kokonaan uusi asuinalue, rivitaloalue Skinnarilan eteläosaan ja pientaloalueet Hovinsuon eteläpuolelle ja Uus-Lavolan lounaisnurkkaan.

2000-luvulla alueelle on rakennettu hieman vähemmän. Märkälänlahden ranta-alueelle. alueen länsilaitaan, on tehty pientalovaltainen asuinalue, Yliopiston lähelle Tervahaudankadulle rantakadun varsi, Kourulaan on rakennettu muutama kaupungin omistamia asuinrakennus, Sammonlahdenkadulle päivittäistavarakaupat, Skinnarilaan rannan tuntumaan jalkapallon harrastajille Visma Arena sekä Teknologiapuistoon uusia toimistorakennuksia. Lisäksi on täydennysrakennettu Uus-Lavolan eteläosaa ja pystytetty uusia rakennuksia Lavolan teollisuusalueelle.

Kuva 34. Ilmakuva alueen eteläosasta vuodelta 1970. Pientalovaltainen asutus oli levittäytynyt lähinnä Kourulan, Lavolan ja Uus-Lavolan alueille. Skinnarilan- tai Sammonlahdenkatua ei ole vielä olemassa. Huhtiniemessä on jo kerrostaloja. (Kuva: Maanmittauslaitos).

Kuva 35. Alueen rakennuskannan ikä vaihtelee vanhoimpien ollessa 1800-luvulta ja tuoreimpien 2020-luvulta. Vanhinta rakennuskantaa edustavat mm. Skinnarilan hovin huvilarakennus ja Skinnarin tilan vanhat rakennukset. Iso osa alueen rakennuskannasta erityisesti Sammonlahdessa on 1980-luvulta. Kourula on pääosin rakentunut 1970-luvulla.

3.2 Maanomistus

Suur-Sammonlahden alueella suurin yksittäinen maanomistaja on Lappeenrannan kaupunki. Valtaosa viher- ja ulkoilualueista, julkisten rakennusten, kuten koulujen ja terveyshuollon toimipaikkojen tontit sekä osa niin asuinkerrostalo-, rivitalo- kuin pientalotonteistakin ovat kaupungin omistuksessa.

Muita suurempia maanomistajia alueella ovat muun muassa Suomen Yliopistokiinteistöt, Lappeenrannan asuntopalvelu sekä Lappeenrannan seurakuntayhtymä. Suomen Yliopistokiinteistöt omistaa Skinnarilan pohjoisosan kampusalueet ja Lappeenrannan asuntopalvelu useamman alueella toimivan palvelutalon tontit. Lappeenrannan Seudun opiskelija-asuntosäätiö (LOAS) omistaa myös alueelta useita tontteja. Seurakuntayhtymä omistaa Sammontorin vieressä sijaitsevan Sammonlahden kirkon tontin. Lisäksi Skinnarilan alueella on esimerkiksi Lappeenrannan Energiaverkoille kuuluva muuntamotontti.

Kuva 36. Kaupungin maanomistus. Kaupungin omistamiin maa-alueisiin kuuluvat esimerkiksi viher- ja katualueet, mutta myös osa asuinrakennusten tonteista.

Loput hankealueen tontit ovat yksityisten maanomistajien hallinnassa. Etenkin Kourulan, Kuusimäen, Lavolan ja Uus-Lavolan osa-alueilla teollisuusalueita lukuun ottamatta lähes kaikki alueen asuinkäytössä olevat tontit ovat yksityisessä omistuksessa. Skinnarilan ja Sammonlahden osa-alueilla yksityisomisteisia tontteja on pienempi osuus kaikista tonteista, minkä lisäksi kortteleiden välistä vaihtelua esiintyy enemmän.

3.3 Vuokratontit

Valtaosa Suur-Sammonlahden alueen rakennuksista sijaitsee rakennuksen omistajan omalla tontilla. Alueella on kuitenkin myös useita tontteja, joita esimerkiksi Lappeenrannan kaupunki vuokraa eri tahojen käyttöön. Vuokratontilla sijaitseviin rakennuksiin kuuluu niin julkisten, kaupallisten kuin yksityistenkin toimijoiden rakennuksia.

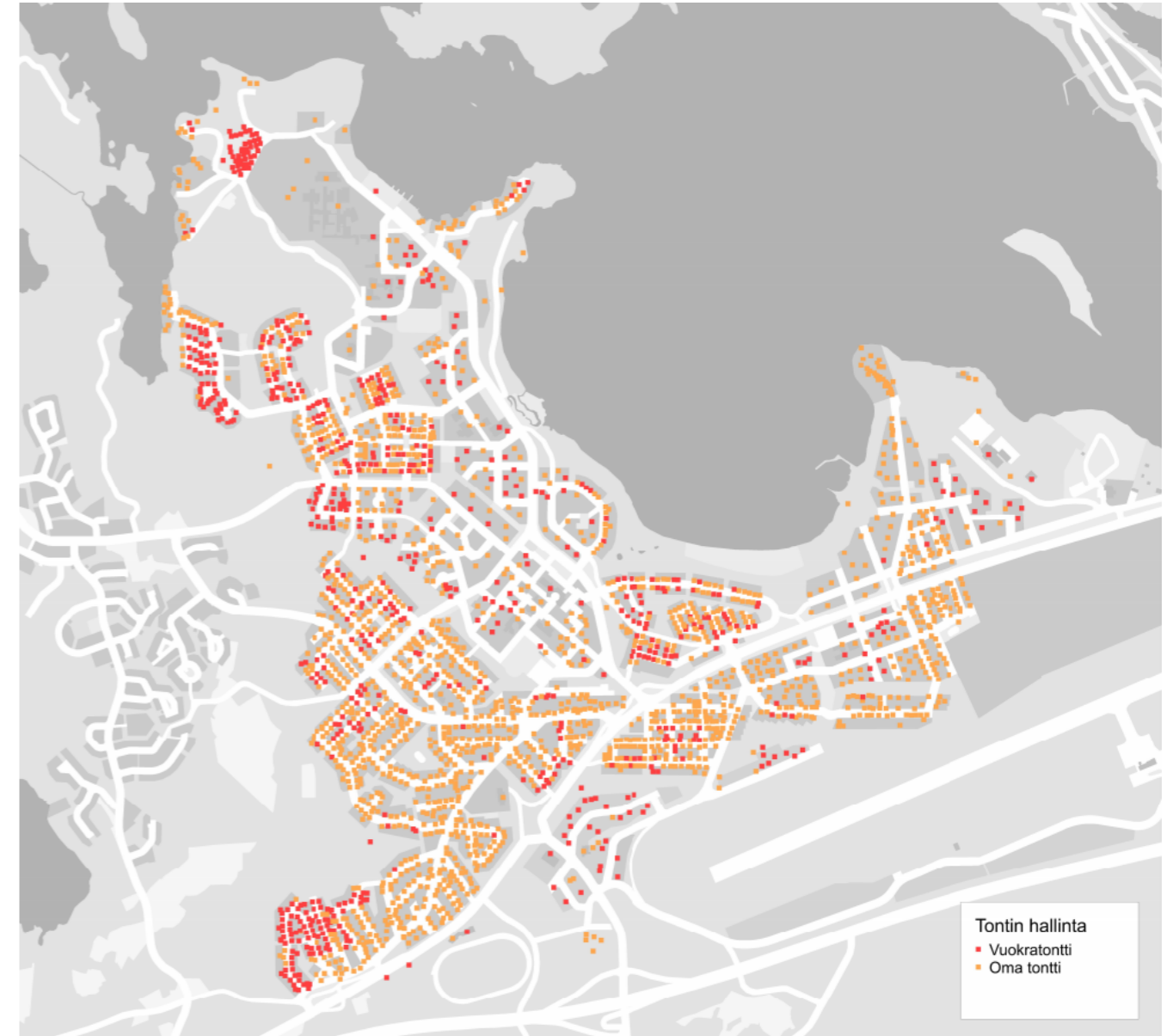
Kourulassa valtaosa aluekeskuksen toimintojen rakennuksista koulua ja Kesämäen leipomon ja uuden S-marketin tontteja lukuun ottamatta sijaitsee kaupungilta vuokratuilla tonteilla. Näitä ovat myös LOAS-rakennukset Kataja- ja Karankokadulla sekä suuri osa Kourulan eteläosan pienteollisuusalueen rakennuksista.

Kuusimäessä vuokratonteilla sijaitsee urheiluhalli sekä osa Kornetinkadun ympäristön kerrostaloista.

Lavolassa vuokratonteilla on Kourulan tapaan pienteollisuusalueen rakennuksia. Muut vuokramaalla sijaitsevat rakennukset ovat yksittäisiä pientaloja.

Myös Uus-Lavolan rakennuksista suurin osa sijaitsee rakennuksen omistajan tontilla. Poikkeuksen muodostaa valtaosa aivan eteläosan pientaloista, jotka on rakennettu viimeisen 20 vuoden aikana ja edustavat siten koko hankealueen uusinta asuntokantaa.

Sammonlahdessa eri omistusmuotojen välinen suhde on tasaisempi. Sekä Sammontori että terveyskeskus, kuten myös lukuisat pientalot ranta-alueella ja usea kerrostalo sekä aluekeskuksessa että Sammonlahden pohjoisosassa sijaitsevat vuokratulla tontilla. Ero omistusmuotojen välillä on niin ikään tasainen Skinnarilassa. Useat kampusalueen toimistotalot, eri puolilla aluetta sijaitsevat LOAS:n omistamat rakennukset sekä etenkin uudemmat pien- ja rivitalot sijaitsevat usein vuokratonteilla. Sama pätee kampuksen luoteispuolella sijaitsevaan siirtolapuutarhan alueeseen.

Kuva 37. Tonttien hallintatilanne. Punaisia vuokratontilla sijaitsevia rakennuksia ovat esimerkiksi uusimmat alueelle rakennetut asuinrakennukset Uus-Lavolan ja Skinnarilan länsiosissa. Tiedot poimittu Rakennusrekisteristä.

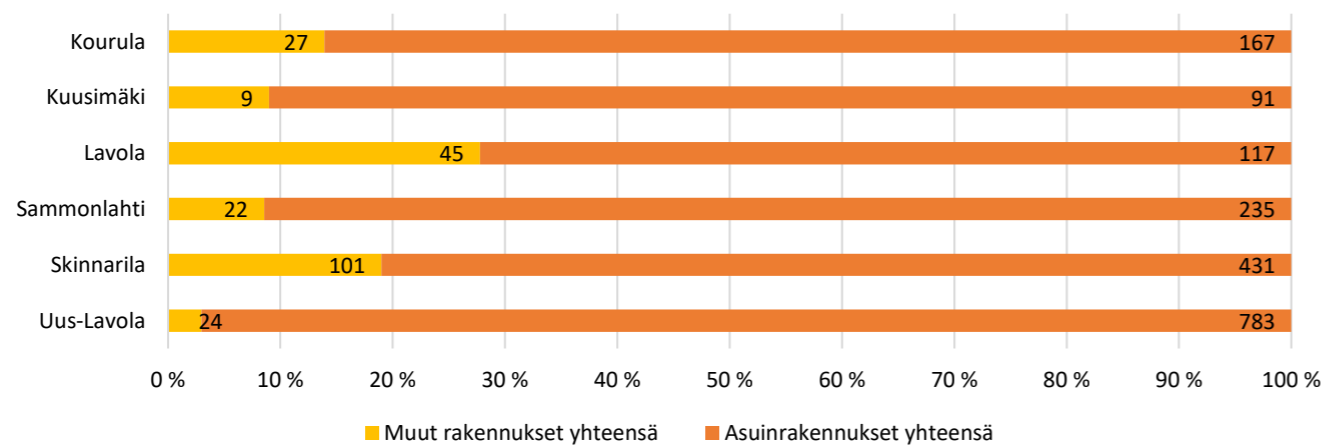
3.4 Asuinrakennukset

Suur-Sammonlahden alueella on vuoden 2019 lopussa ollut yhteensä 1 995 yksittäistä rakennusta. Näistä valtaosa, 1 824, oli erilaisia asuinrakennuksia. Asuinrakennusten osuus alueen kaikkien rakennusten lukumäärästä vaihteli kaupunginosien välillä Lavolan 72 prosentista Uus-Lavolan 97 prosenttiin. Muihin rakennuksiin lasketaan kuuluvaksi muun muassa liiketilat, varasto- ja teollisuusrakennukset sekä erinäiset julkisten palveluiden rakennukset, kuten koulut ja terveydenhoidon rakennukset.

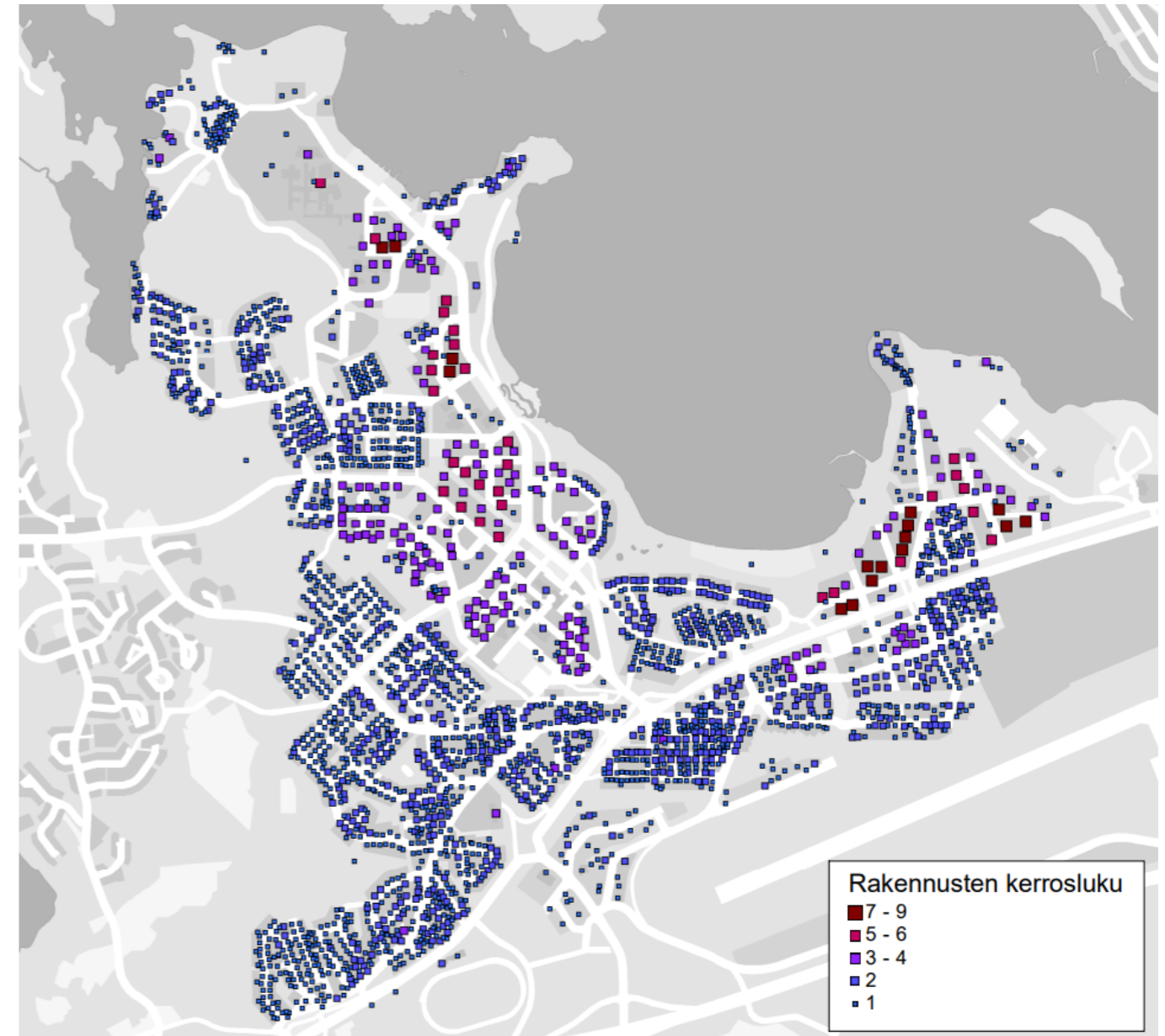
Asuinkerrostalot ovat pääosin keskittyneet Suur-Sammonlahden aluekeskuksiin sekä Skinnarilan korkeakoulukampuksen ympäristöön. Valtaosa alueen kerrostaloista on kolme- tai nelikerroksisia. Kourulan pohjoisosasta, Kuusimäen alueelta ja Skinnarilasta löytyy kuitenkin korkeampiakin kerrostaloja, joista korkeimmat ovat jopa yhdeksänkerroksisia. Lisäksi Huhtiniemen kolmessa Kornetinkadun yhdeksänkerroksisessa pistetalossa on vielä maanpäällinen kellarikerros, joka nostaa rakennusten todelliseksi korkeudeksi lähemmäs kymmenen kerrosta. Nämä ovatkin alueen korkeimmat rakennukset.

Rivitaloja löytyy erityisesti läntisestä Skinnarilasta, Merenlahdentien varrelta Uus-Lavolasta, Kourulan länsiosasta sekä Huhtiniemen kärjestä Kuusimäen alueelta. Kourulassa rivitalot ovat pitkälti kaksikerroksisia, Kuusimäellä yksikerroksisia, Uus-Lavolassa yksi- ja kaksikerroksisia ja Skinnarilassa kaksi- tai kolmikerroksisia. Erilliset pientalot sijoittuvat etenkin aluekeskusten ulkopuolelle Kourulan itä- ja eteläosiin, Sammonlahden rannan alueelle, Skinnarilan keski- ja länsiosiin sekä valtaosaan Lavolan ja Uus-Lavolan alueita.

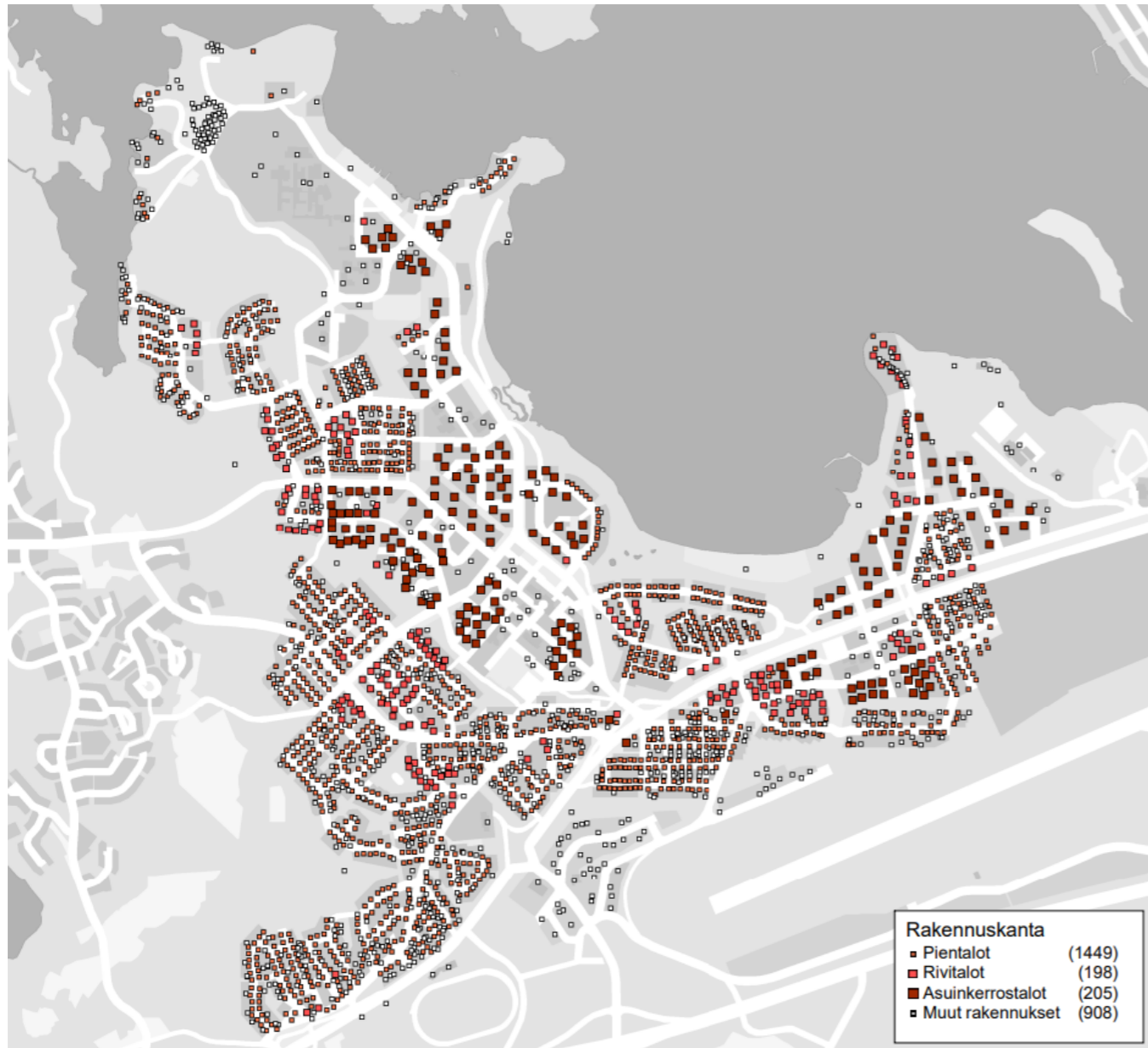
Asuinrakennusten osuus kaikista rakennuksista

Kuva 38. Asuinrakennusten suhteellinen osuus kaikista rakennuksista on suurin pientalovaltaisessa Uus-Lavolan kaupunginosassa. Niin ikään pientalovaltaisen Lavolan alueella asuinrakennusten osuus on teolliskeskittymän vuoksi matalampi.

Kuva 39. Alueen rakennusten kerrosluku. Alueen korkeimmat rakennukset löytyvät Skinnarilankadun varrelta ja Huhtiniemen alueelta. Huomioitavaa on, että osassa rakennuksista virallisen kerrosluvun lisäksi saattaa olla maanpäällinen kellarikerros, joka nostaa rakennuksen todellista korkeutta lähes yhdellä kerroksella.

Kuva 40. Alueen rakennuskanta. Asuinkerrostalot ovat keskittyneet Skinnarilankadun varteen, Huhtiniemen alueelle sekä Kourulan ja Sammonlahden keskustojen yhteyteen. Rivitaloja on eri puolilla tarkastelualueetta pientalojen joukosta. Muihin rakennuksiin on tässä kartassa aiemmasta tilastosta poiketen laskettu myös pientalojen talousrakennukset, joita valtaosa muista rakennuksista on.

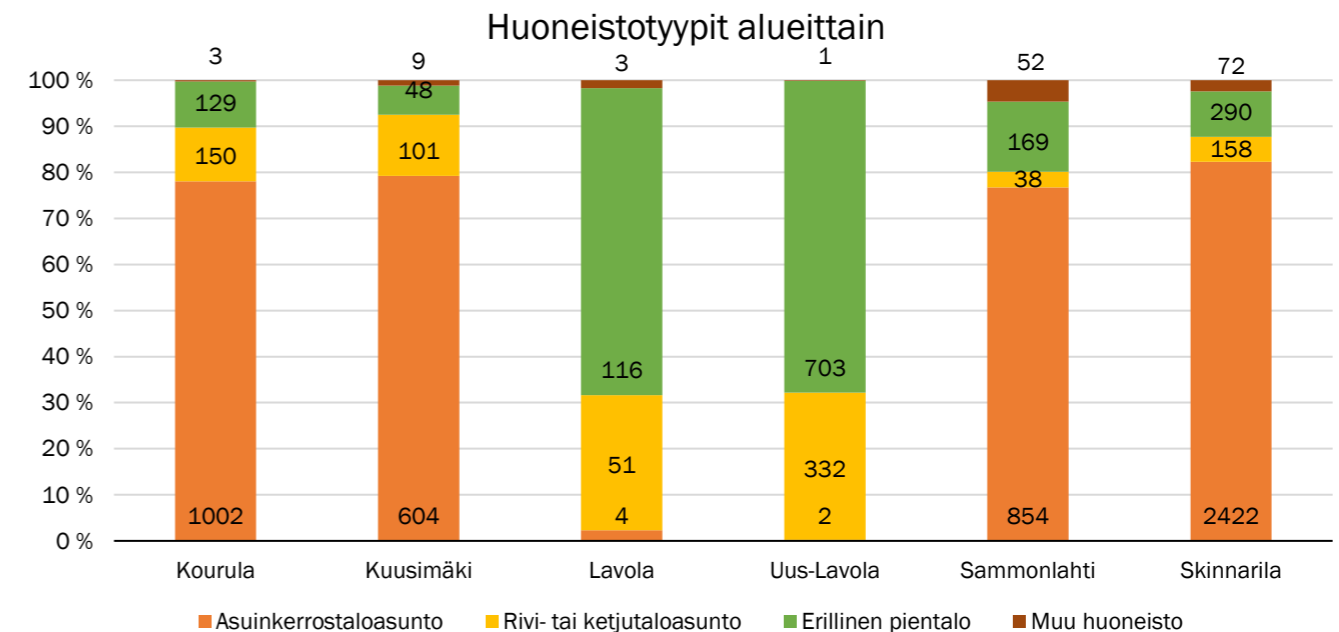
3.5 Huoneistotyytit

Suur-Sammonlahden alueen yleisin huoneistotyyppi on asuinkerrostaloasunto. Niitä on kaikkiaan noin 67 % kaikista alueen huoneistoista. Eri huoneistotyyppien määrät vaihtelevat kaupunginosien välillä.

Lavolassa ja Uus-Lavolassa yleisin huoneistotyyppi on erillinen pientalo, joita on kaupunginosissa lähes 70 % kaikista huoneistoista. Loput 30 % ovat näissä kaupunginosissa lähes yksinomaan rivitaloasuntoja.

Muissa kaupunginosissa valtaosa huoneistoista on asuinkerrostaloasuntoja, ja vaihtelua esiintyy lähinnä

rivi- ja pientaloasuntojen määrissä. Näistä kaupunginosista Kourulassa ja Kuusimäellä on huoneistokannasta eniten rivitaloja, Kourulassa 12 % ja Kuusimäellä 13 %. Erillisiä pientaloja on Kourulassa ja Skinnarilassa kummassakin noin 10 %, Kuusimäellä 7 % ja Sammonlahdessa noin 15 %. Muita huoneistotyyppisiä, kuten liike- tai toimistorakennuksia, on rakennettu lähinnä Sammonlahden ja Skinnarilan alueille. Molemmissa niiden määrä on noin 4 % kaikista huoneistotyypeistä.

Kuva 41. Huoneistotyyppien jakautuminen hankealueella.

3.6 Asuntojen omistus

Suur-Sammonlahden 7 372 kotitaloudesta 4 274 eli 58 % asuu vuokra- tai asumisoikeusasunnossa. Omistusasunnoissa asuvia on alueella 41 %. Loput, 58 kotitaloutta, asuvat muissa asunnoissa. Näissä omistussuhde voi olla esimerkiksi sukulaisuus. Erot kaupunginosien välillä ovat huomattavia.

Kaupunginosista Lavolassa ja Uus-Lavolassa on eniten omistusasuntoja. Lavolassa omistusasunnoissa asuu 90 % kotitalouksista ja Uus-Lavolassa 78 %. Kolmanneksi eniten omistusasumista on Kuusimäellä (58 %). Kourulassa omistusasunnoissa asuu 46 % kotitalouksista.

Sammonlahti ja Skinnarila ovat selvästi muita kaupunginosia enemmän vuokra-asutopainotteisia. Sammonlahdella vuokra-asunnoissa asuu kaikista kotitalouksista yli kaksi kolmannesta ja Skinnarilassa jopa noin 80 %. Omistusasuntojen määrät jäävät näillä alueilla huomattavasti keskivertoa vähäisemmiksi.

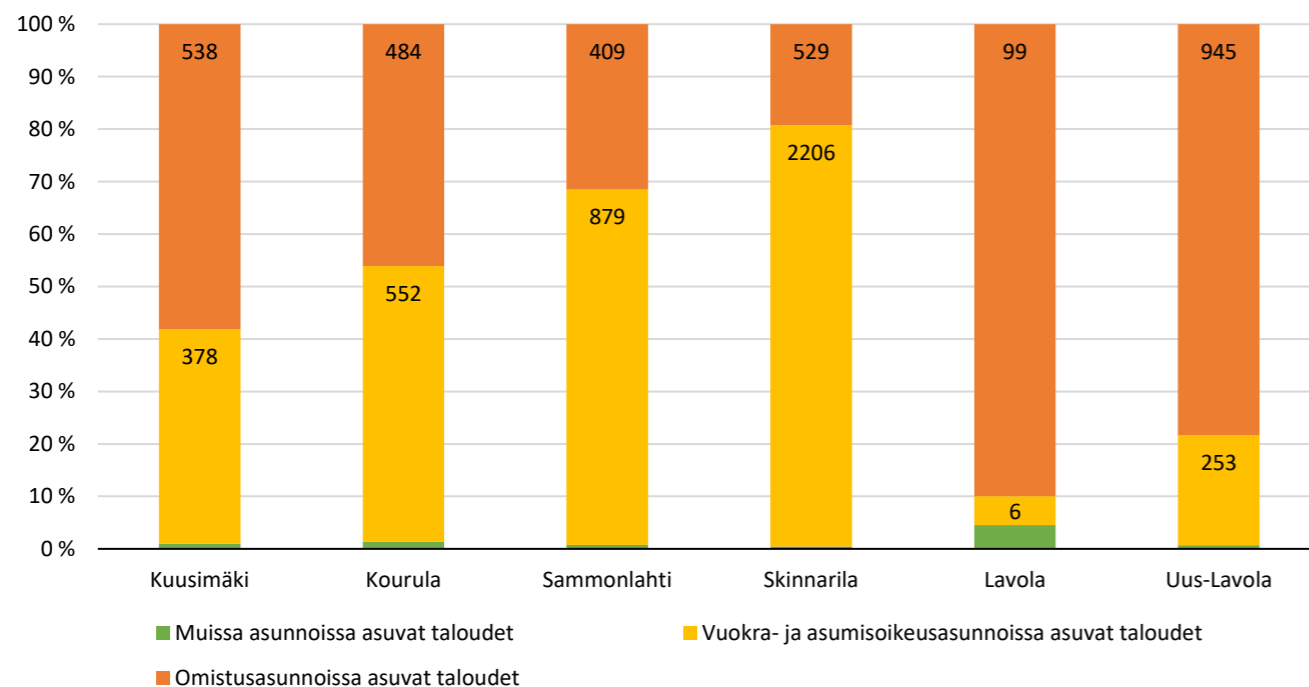
Suurimmat yksittäiset vuokranantajat alueella ovat Lappeenrannan Asuntopalvelu, joka toimii kaupungin vuokra-asuntojen välittäjänä, sekä Lappeenrannan seudun opiskelija-asuntosäätiö LOAS. Kaupungin vuokra-asuntoja löytyy etenkin Sammonlahden alueelta ja Skinnarilan eteläosasta. Opiskelija-asuntojen painopiste on Skinnarilan pohjoisosassa, lähellä korkeakoulukampusta. Muihin alueen vuokranantajiin kuuluu muun muassa Kojamo, jonka omistamista VVO-asunnoista valtaosa sijaitsee Skinnarilan alueella.

Kuva 42. Vuokra- ja omistusasumisen suhde Suur-Sammonlahdessa. Lavola ja Uus-Lavola erottuvat muista kaupunginosista korkean omistusasumisprosentin johdosta.

Kuva 43. Julkisten toimijoiden tarjoamien vuokra-asuntojen sijainti. Kartalla näkyy vihreällä LOAS-asuinkerrostalojen ja oranssilla kaupungin omistamien vuokratalojen sijainti. LOAS-asuntoja sijaitsee etenkin Skinnarilan pohjoisosassa kampuksen läheisyydessä. Kaupungin vuokra-asunnot puolestaan ovat keskittyneet Sammonlahden alueelle. Lisäksi alueella sijaitsee muutama VVO-rakennus, jotka on merkitty sinisellä.

Asuntojen omistus

3.7 Muut rakennukset

Asuinrakennusten lisäksi alueelta löytyy myös muihin käyttötarkoituksiin varattuja rakennuksia. Osa rakennuksista on kaavoitettu mahdollistamaan useamman käyttötarkoituksen, mutta tämä tarkastelu huomioi vain valmistuneen rakennuksen pääasiallisen käyttötarkoituksen.

Liike- ja tavarataloja sekä myymälärakennuksia on alueella yhteensä kymmenen kappaletta. Näistä Kourulassa on kolme, Sammonlahdessa, Skinnarilassa ja Uus-Lavolassa kussakin kaksi ja Lavolan alueella yksi kappale. Kourulassa rakennusten tiloissa toimii muun muassa lähikauppa, posti, kukkakauppa sekä leipomo. Alueelle on lähitulevaisuudessa aukeamassa myös toinen päivittäistavara-kauppa. Sammonlahdessa sijaitsee kaupunginosan ja koko suuralueen keskus, Sammontori. Sammontorilla toimii useampi liike- ja palvelutila, muun muassa kirjasto ja nuorisotila, minkä lisäksi viereisessä rakennuksessa asiakkaita palvelee tavaratalo. Sammontorin läheisyydessä Sammonlahdenkadulla sijaitsevat Skinnarilaan kuuluvat kaksi suurempaa päivittäistavara-kauppaa. Uus-Lavolan alueella sijaitsevat kaksi liiketilaa ovat lähikauppa Merenlahdentien varrella ja toinen, toistaiseksi tyhjillään oleva liiketila Poronkadulla. Alueella on lisäksi viisi rakennusta, joiden käyttötarkoitukseksi on ilmoitettu ravintola, kahvila tai baari. Näistä kaksi sijaitsee Sammonlahdessa ja loput Skinnarilassa, Kuusimäessä ja Lavolassa, yksi kussakin.

Toimistorakennuksia on alueella jokunen liiketiloja enemmän. Kourulan toimistorakennuksiin kuuluvat Kuusimäen koulun ja päivittäistavara-kaupan väliin jäävät rakennukset sekä muutama alueen eteläosaan sijoittuvassa teollisuuskeskittymässä sijaitseva rakennus. Myös Lavolan puoleisessa teollisuuskeskittymässä on yksi toimistorakennus. Uus-Lavolassa on niin ikään yksi toimistorakennus, Kivikkokatu 2. Sammonlahdessa toimistorakennuksia on kaksi: Sammontorin paikoitusalueen vieressä sijaitsevat Torpanpellonkatu 8 ja Hietakallionkatu 2. Suurin osa Suur-Sammonlahden toimistorakennuksista sijaitsee Skinnarilan kampusalueen eteläpuolella. Teknologiapuistonkadun ja Laserkadun alueen toimistorakennuksen kokonaisuus tunnetaan Teknologiapuistona tai IVH-kampuksena.

Alueella on myös muutama vapaa-ajan asunto, joista valtaosa sijaitsee ranta-alueilla Skinnarilan pohjoisosissa, niemenkärjen länteen avautuvalla rannalla. Vapaa-ajan asuntoja ovat myös yliopistokampuksen luoteispuolella sijaitsevan Skinnarilan siirtolapuutarha-alueen rakennukset. Vanha vapaa-ajan asunto on mm. Skinnarilanniemen kärjessä sijaitseva Skinnarilan hovi.

Skinnarilan vanhassa palvelukeskuksessa on entinen kaupparakennus, joka on toiminut myös ravintolana, vanha koulu ja sen liikuntasali-teknisen käsityön rakennus sekä päiväkotit. Nykyisin näistä käytössä on vain päiväkotit. Koulun liikuntasalin pukuhuonetilat toimivat lisäksi viereisen Visma-Areenan pukuhuonetiloina. Sekä päiväkotit, koulu että liikuntasali on tarkoitus purkaa, kun uusi Sammontalo valmistuu Sammonlahden keskukseseen. Vanha kaupparakennus on yksityisessä omistuksessa.

Näiden lisäksi alueelta löytyy myös muita käyttötarkoituksia varten suunniteltuja rakennuksia. Näihin kuuluvat muun muassa päiväkodit, peruskoulut, liikuntahallit, korkeakoulujen rakennukset, Kourulan ja Lavolan pienteollisuusalueiden rakennukset sekä terveydenhoito- ja palvelukotirakennukset. Lisäksi Sammonlahden keskuksessa on punatiilinen kirkkorakennus.

Kuva 44. Sammonlahdenkadun päivittäistavara-kaupat. (Kuva: BLOM-ilmakuva 2018).

Kuva 45. Teknologiapuiston toimistorakennuksia Skinnarilassa. (Kuva: BLOM-ilmakuva 2018).

3.8 Julkiset rakennukset

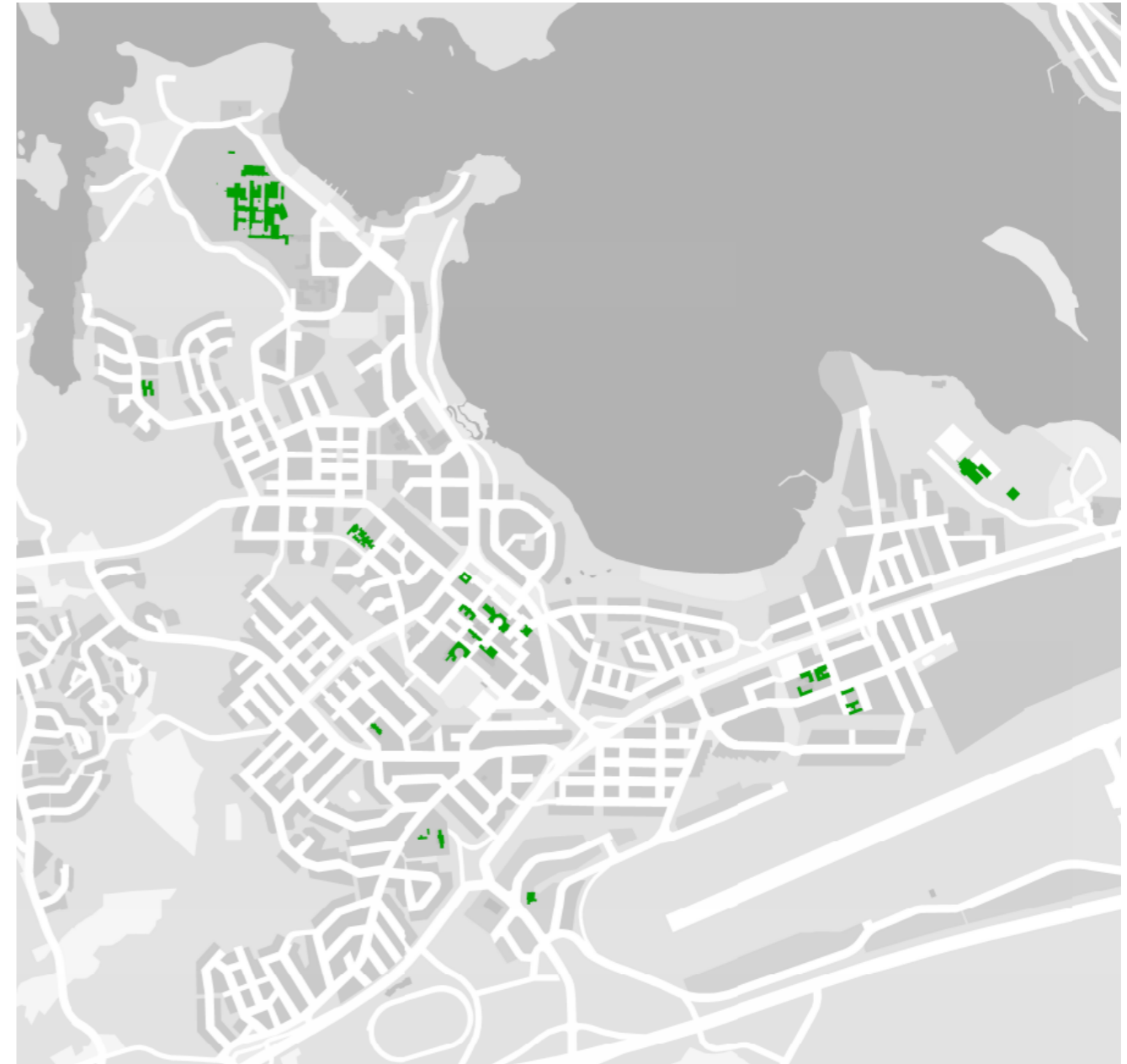
Suur-Sammonlahden alueen julkisten tahojen omistamat rakennukset ovat pääosin keskittyneet Kourulan ja Sammonlahden alakeskuksiin sekä Skinnarilan kampusalueelle. Näistä rakennuksista noin puolet on Lappeenrannan kaupungin omistamia.

Kourulassa kaupunki omistaa Kuusimäen koulun, Kourulan päiväkodin ja monitoimitalon sekä Sammonlahden ranta-alueella sijaitsevan purjelautojen säilytysrakennuksen ja käymälän. Näiden lisäksi alueella sijaitsee Juurakkokadun palvelukoti, jonka omistaa Lappeenrannan Asuntopalvelu. Huhtiniemen hiihto- ja urheilukeskus jää Kuusimäen puolelle, jossa ei muita julkisia rakennuksia ole. Kourulan monitoimihalli toimii mm. salibandyn harjoitustilana ja halli tullaan purkamaan uuden Sammontalon valmistuttua Sammonlahteen.

Lavolassa julkisia rakennuksia on niin ikään vain muutama. Kaupunki omistaa pelastuslaitoksen, Moreenikatu 14:ssa sijaitsevan Moreenihallin sekä raviradan vieressä olevan sorasiilon. Muita julkisia rakennuksia ovat raviradan rakennukset. Viereisessä Uus-Lavolassa kaupunki omistaa Lavolan koulun rakennukset sekä Uus-Lavolan päiväkodin.

Sammonlahden julkiset rakennukset sijaitsevat pitkälti Sammontorin ympäristössä. Kaupungin omistamia niistä ovat Sammonlahden koulu, Sammonlahden päiväkoti, Sammonlahden liikuntahalli, Sammonlahden terveysasema sekä Sammonlahden uimarannalla sijaitseva käymälä. Muita julkisia rakennuksia ovat Sammonlahden monitoimitalo Sammontori, jonka omistaa kiinteistöosakeyhtiö, sekä Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden palveluasumisyksikkö Sammonkoti. Sammonlahdessa tullaan purkamaan uuden Sammontalon tieltä päiväkoti, yläkoulu ja liikuntahalli.

Skinnarilassa kaupunki omistaa Skinnarilan päiväkodin, koulun ja liikuntahallin rakennukset sekä Skinnarilan uimarannan pukuhuoneen ja Nietinlahden ulkoilun alueen majan. Näistä koulu, päiväkoti ja liikuntasali tullaan purkamaan uuden Sammontalon valmistuttua Sammonlahteen. Muita julkisten toimijoiden omistamia rakennuksia ovat Suomen MS-liiton omistama Palvelukoti Satakieli, Lappeenrannan Asuntopalvelun omistama Pienniemenkadun palvelutalo, Länsi-Skinnarilassa sijaitseva muuntamo sekä Suomen Yliopistokiinteistöjen hallinnoima Skinnarilan hovi. Loput Skinnarilan julkisista rakennuksista sijaitsevat kampusalueella tai sen lähistössä. Korkeakoulujen lisäksi näihin kuuluu esimerkiksi ylioppilastalo ja Teknologiapuistonkadulla ja sen ympäristössä sijaitsevat toimistorakennukset. Näiden rakennusten omistajiin kuuluvat muun muassa Suomen yliopistokiinteistöt, Saimaan ammattikorkeakoulu ja Technopolis Kiinteistöt Lappeenranta.

Kuva 46. Julkisten palvelurakennusten sijainti. Valtaosa alueen julkisista rakennuksista ja -toiminnoista on keskittynyt joko Sammonlahden tai Kourulan alakeskuksiin.

3.9 Liikenneverkko

Alueen liikenneverkon rungon muodostavat pääkadut Helsingintie, Salpausselänkatu, Merenlahdentie, Skinnarilankatu ja Orioninkatu. Näitä tukevia kokoojakatuja ovat Lavolantie, Katajakatu, Tuomikatu, Huhtiniemenkatu, Sammonlahdenkatu, Jupiterinkatu ja Teknologiapuistonkatu. Näiden lisäksi henkilö- ja joukkoliikennettä palvelevat useat tiehierarkiassa alempana olevat kadut ja kevyenliikenteen väylät.

Suur-Sammonlahden alueella liikennöi kolme paikallisliikenteen linjaa. Linja 1 kulkee Skinnarilan kampukselta Jupiterinkadun, Sammonlahdenkadun ja Merenlahdentien kautta Helsingintielle, Kourulan läpi keskustaan ja päättyy Laihialle. Linja 5 lähtee niin ikään kampukselta, mutta kulkee Helsingintielle Skinnarilankatua pitkin ja päättyy keskustan jälkeen rautatieasemalle. Linja 8 lähtee kauempaa alueen länsipuolelta Rutolasta, kulkee Lavolantietä Salpausselänkadulle ja sitä pitkin Helsingintielle, kiertää Huhtiniemen kautta ja jatkaa keskustaan ja sen jälkeen Kariniemeen. Paikallisliikenteen linjojen lisäksi Kourulasta voi keskiviikkoisin nousta keskustasta lähtevään Tanin, Pulsan ja Siparin alueella liikkuvaan kutsutaksiin.

Linja-autojen lisäksi kaupunkipyöräverkko palvelee aluetta usealla asemalla. Skinnarilassa pyöräasemia on yhteensä kahdeksan, joista neljä sijaitsee eri puolilla kampusaluetta. Kourulassa asemia on kaksi, jotka molemmat sijaitsevat aluekeskuksen tuntumassa. Sammonlahdessa asemia on niin ikään kaksi, toinen Pirkonlähteenkadulla ja toinen Sammonlahden koulun vieressä. Kuitenkin esimerkiksi Skinnarilan puolelle jäävä Sammonlahdenkadun pysäkki palvelee sijaintinsa puolesta myös Sammonlahden asukkaita. Lavolan ja Uus-Lavolan alueilla pysäkkejä ei ole. Pyöräreitit kulkevat melko kattavasti kaikkien kaupunginosien alueella.

Suur-Sammonlahti on saavutettavissa myös Saimaan puolelta, sillä alueella toimii kaksi pienvenesatamaa. Kourulan alueeseen kuuluvassa Huhtiniemen venesatamassa on yhteensä 127 erikokoista venepaikkaa isommille veneille sekä 35 soutuvenepaikkaa. Alueen pohjoisosaa palveleva Skinnarilan venesatama sijaitsee kampusalueen vieressä ja siellä on paikat yhteensä 136 suuremmalle veneelle sekä 106 soutuvenepaikkaa.

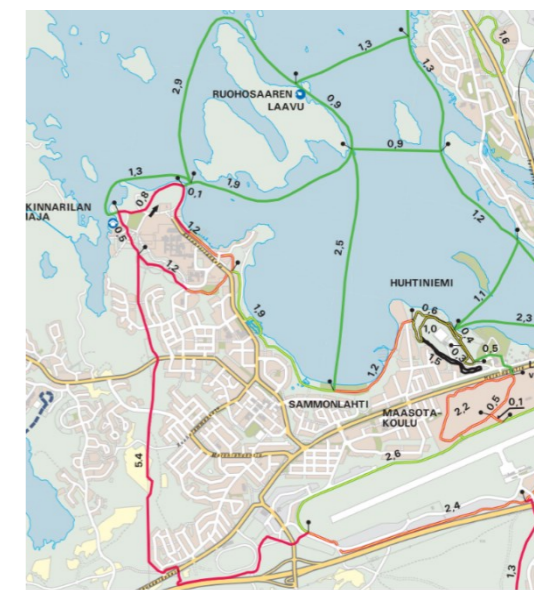
Alueella on kattava kevyenliikenteen verkosto ja lisäksi rannassa kulkee Rantaraitina tunnettu ulkoilureitti Skinnarilasta Kaupunginlahdelle ja siitä edelleen itään. Ranta-alueella ja alueen länsipuolella olevalla pohjois-eteläsuuntaisella metsävyöhykkeellä on talvisin myös hiihtoladut. Hyvänä jäätalvena myös jäälle ajetaan latuja.

Kuva 47. Julkinen liikenne.

Kuva 48. Alueen pyörätiet ja -reitit.

Kuva 49. Alueen latukartta.